יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 170 | Łódź, Niedziela, 22 lipca 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, י' מנחם אב תרצ"ד | № 170

Adrse Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

אפעלאציע-געריכט בעפרייט סטאווסקין

סטאווסקי פרייגעשפראכען

ירושלים. (יט"א) די שפאנונג פון ישוב צום סטאווסקי-פראצעס איז היינט פריה דערגאנגען צום קולמינאציאנס-פונקט. פאר'ן געריכטס-בנין האבען זיך פערזאמעלט ריזיגע מאסען. דער זאל איז איבערפולט.

נאך דעם ווי דער בעשולדיגטער אברהם סטאווסקי פערנעמט די בעשולדיגונגס-באנק בעווייזט זיך אין געריכטס-זאל דער טריבונאל. ביי א טויטער שטילקייט לעזט פאר דער פארזיצער פון טריבונאל ריכטער מעקדאנעל דעם אורטייל.

אברהם סטאווסקי איז דורכ'ן אפעלאציאנס-טריבונאל פרייגעשפראכען געווארען.

דער אורטייל האט געמאכט אן אנגעבעשרייב־ליכען רושם.

סטאווסקי אויף דער פריי

ירושלים. (יט"א) דער בעפרייאונגס-אורטייל איבער אברהם סטאווסקי איז אויפגענומען געווארען מיט גרויס פרייד דורך דער ריזיגער מאסע, וואס איז געווען פערזאמעלט אויף די גאסען און פלעצער פון שטאט און וועלכע איז דורך א פערשטארקטען פאליציי-קארדאן נישט צוגעלאזען געווארען צום געריכטס-בנין.

די עקסטרא-אויסגאבען פון די ציייטונגען זענען געכאפט געווארען צוכאפט דורך דעם עולם.

סטאווסקי, וועלכער איז קורץ נאכ'ן ארויס־טראגען דעם אורטייל געווארען בעפרייט פון ארעסט, האט פון א באלקאן געהאלטען א קורצע רעדע צום פערזאמעלטען עולם. נעבען איהם זענען גע־שטאנען די פערטיידיגער יבניאלי און סעמיועל, וועלכע האבען זיך צוגעגעבען מיט דעם בעפרייטען סטאווסקי.

אין א געשפרעך מיט דעם פארשטעהער פון דער יודישער טעלעגראפען אגענטור האט סטאווסקי געזאגט:

אין דעם מאמענט פון מיין בעפרייאונג ווינש איך די פולע גאולה מיין שווער געפרופטן יודיש פאלק. איך האלט אלע מיינע ברידער פאר די ארויס־געוויזענע סימפאטיע און אונטערשטיצונג אין מיין קרבנות־פולען קאמף. איך בין צושטארק אונטער דעם איינדרוק פון דער איצטיגער רגע, כדי קענען מעהר רעדען.

סטאווסקי זעהט אויס מונטער און מען דער־קענט נישט אויף איהם קיין שפורען פון ליידען אין דער צייט פון זיין ארעסט.

די מאטיווירונג פון אורטייל פון אפעלאציע-געריכט אין סטאווסקי-פראצעס

ירושלים. (יט"א) דעם בעפרייאונגס-אורטייל איבער אברהם סטאווסקי האט פארגעלייגט דער פארזיצער פון טריבונאל ריכטער סער מייקל מעקדאנעל, וועלכער האט אויף פאלגענדען אופן מאטיווירט דעם אורטייל:

איך קען נישט צושטימען צו דער מיינונג, אז עס זענען פארגעקומען טעותים אין די איינצעלנע פרטים פון געריכטס-פערהער אין דער ערשטער אינסטאנץ און אז די דאזיגע פרטים האבען גע־פיהרט צו דער פערקריפלונג פון אורטייל, הגם עס איז בעדויערנסווערט, דאס נישט בעריכטיגטע גאנ'סע פרטים.

איך קען אויך נישט צושטימען צו דער מיינונג, אז דאס עדות זאגען פון פרוי סימא ארלאזאראוו, וועלכע האט דערקענט אין סטאווסקי'ן די פערזאן, וואס האט זיך בעטייליגט אין אויס־פיהרען דעם מארד, איז געווען בעאיינפלוסט דורך דעם פאליציי-שעף סטעפארד, ווען אפילו דאס זאל האבען געווען א בעדויערנסווערטע אונטערשטיצונג.

מיט'ן פולען רעספעקט פאר דעם וואטום סעפאראטום פון ריכטער דע וואלעדא, זאג איך ארויס מיין אנזיכט, דאס דער שטאנדפונקט, אז דאס פערברעכען איז געשעהען אויפ'ן סעקסועלען באַ־דען איז א הוילע היפאטעזע.

אין ענגלאנד וואלט דאס עדות זאגען פון פרוי ארלאזאראוו געדינט פאר א גענוגענדען גרונד אויף ארויסצוטראגען א בעשולדיגונגס-אורטייל. לויט די געזעצען, וואס הערשען דא אין לאנד, איז אבער נויטיג א קאלאבאראציע פון נאך איין עדות (צוויי איינשטימיגע בעלאסטונגס-בעווייזען), וואס איז נישט געווען אין דעם פאל.

דאס עדות זאגען פון די מגששים איז אין דעם זין נישט קיין צופרידענשטעלענדע ווייל זיי זענען זיך סותר מיט די ערקלערונגען בנוגע דער צוקראצטער האנד פון אנגעקלאגטען סטאווסקי.

דאס עדות זאגען פון משה ווייזער איז אויך נישט קיין ממשות'דיגע און קען נישט דינען אלס דער דורכ'ן געזעץ געפאדערטע צווייטער הויפט-בעווייז.

מען קען נישט צושטימען, אז דאס ווארפען א בליק אויף דעם בעשולדיגטען ביי א באלכט־שיין זאל באַ דריי וואכען צייט קענען דינען אלס א גענוגענדער בעווייז, וואס זאל בעקרעפטיגען דאס עדות־זאגען פון פרוי ארלאזאראוו.

בעמערקענדיג דעריבער אין אבט, אז עס פעהלען די צוויי אומאבהענגיגע בעלאסטונגס-בעווייזען ווערט דער אורטייל פון דער ערשטער אינסטאנץ אנולירט, די אפעלאציע ווערט בעריכטיגט און דער בעשולדיגטער ווערט פרייגעשפראכען פון שולד.

נאך דעם ווי דער פארזיצער מעקדאנעל האט פערענדיגט דאס פארלייענען דעם אורטייל האבען גענומען דאס ווארט די איבעריגע צוויי ריכטער פרענסיס האריס בעקער און דזשיססטרייט, וועלכע האבען ערקלערט, דאס זיי זענען איינשטימיג מיט די אויספיהרונגען פון פארזיצער פון טריבונאל.

פון דער לעצטער זיצונג פון אפעלאציאנס-געריכט

פארן שלוס פון די געריכט-פערהאנדלונגען אין סטאווסקי-פראצעס

ירושלים, (יט"א) דער לעצטער טאג פון די געריכטס-פערהאנדלונגען אין סטאווסקיס פראצעס פאר'ן אפעלאציאנס = טריבונאל דארף ערגענצט ווערען מיט פאלגענדע מאמענטען:

רעזומירענדיג פון די עדות, וועלכע זענען לויט דער מיינונג פון הויפט-פערטיידיגער אדוו. הארריס סעמיועל אויף א גאנץ אונגערעכטען אופן נישט צוגעלאזען געווארען אין דער ערשטער אינ= סטאנץ, האט אדוו. סעמיועל בעהויפטעט, אז די הסתדרות הצובדים האט פאליטיש דיסקאנטירט דעם ארלאזאראוו-מארד. די בעשאפענע אטמאספער האט זיך אבגערופען אויף דער לאגע פון די רעוויזיא־ניסטען בעת די וואהלען צום ציוניסטישן קאנגרעס אין יאהר 1933. די הסתדרות און די יודישע אגענץ – האט אדוו. סעמיועל ווייטער געזאגט – האבען צוזאמענגעארבייט מיט דער בעשולדיגונג, כדי צו דערפיהרען דערצו, אז סטאווסקי זאל פער־משפט ווערען.

דער פארזיצער פון טריבונאל האט דערויף ערקלערט, דאס ער האלט, אז דער פערשטענדלי־כער צער פון הסתדרות צוליב דעם טויט פון איהר פיהרער שטעלט מיט זיך פאר א גענוגענדען און גאנץ נאטירליכען מאטיוו פון איהר טעטיגקייט. די בעהויפטונג פון אדוו. סעמיועל איז דעריבער נישט דערלאזבאר, ווייל ער אימפוטירט זיי שלעכטע פאליטישע כוונות.

די רעדע פון פראקוראר מוסא עפענדי על אלאמי האט געדויערט 3 שעה. אין מיט'ן פון דער רעדע האט דער פראקוראר זיך דערפיהלט שלעכט און די זיצונג פון געריכט איז איבערגעריסען געווארען אויף 10 מינוט. נאכדעם האט דער פראקוראר פערענדיגט זיין רעדע, אין וועלכער ער האט קריטיש בעלויכטען די ארגומענטען פון דער פערטיידיגונג און געפאדערט אבווארפען די אפעלאציע.

נאך דער רעדע פון פראקוראר האט ווידער גענומען דאס ווארט אדוו. האדייס סעמיועל, וועל־כער האט אין אנדערטהאלבען-שעה'דיגע רעדע גע־ענטפערט אויף די אויספיהרונגען פון פראקוראר.

אדוו. סעמיועל האט זיך אויספיהרליך אפ־געשטעלט אויף דעם גביות-עדות פון משה ווייזער, בעטאנענדיג, אז לויט די ערקלערונגען פון עדות זאל ער האבען דערקענט סטאווסקי'ן בלויז לויטן סילועט און נישט לויט די גזיכטס-צוגען, ווייל ווייזער האט נישט געזעהען דאס געזיכט פון דער פערזאן. דאס איז דער ברען-פונקט פון דעם גאנ־צען פראצעס – האט אויסגערופען אדוו. סעמיועל – ווייל דאס איז דער איינציגער גביות-עדות, וואס בעשטעטיגט סטאווסקי'ס מכלומרשטע מיטשולד, וועלכע שטיצט זיך בלויז אויף די ערקלערונגען פון איין פערזאן – פרוי ארלאזאראוו.

בעגריסונגס-דעפעשען לכבוד דעם בעפריי־אונגס-אורטייל פון אברהם סטאווסקי

ווארשא, (יט"א) נאכ'ן דערהאלטען די מיטטיילונג וועגען דעם בעפרייאונגס-אורטייל איבער אברהם סטאווסקי איז פארגעקומען א גע־מיינזאמע זיצונג פון צענטראל-קאמיטעט פון דער רעוויזיאניסטישער ארגאניזאציע אין פוילען, פון דער הויפט-קאמאנדא פון בית"ר, ברית-החייל און אנדערע רעוויזיאניסטישע קערפערשאפטען. עס איז בעשלאסען געווארען ארויסלאזען אנ'אויפרוף צו אלע רעוויזיאניסטען אין לאנד זיך צו פערהאלטען ווירדיג און רוהיג.

גלייכצייטיג זענען ארויסגעשיקט געווארען בעגריסונגס-דעפעשען צו וול. זשאבאטינסקי'ן, הרב הראשי קוק, צו סטאווסקי און זיין מוטער און אויך צו דער פערטיידיגונג פון אברהם סטאווסקי.

זשאבאטינסקי'ס ערקלערונג וועגן סטאווסקי'ס בעפרייאונג

פאריז, 21 (יט"א טעלעגראפיש)

אין שייכות מיט דעם בעפרייאונגס-אורטייל איבער אברהם סטאווסקי האט דער פיהרער פון די רעוויזיאניסטען וו. זשאבאטינסקי ארויסגעגעבען אנ'ערקלערונג, אין וועלכער ער זאגט צוו. אנד. אז ער האפט דאס די ארץ-ישראל-רעגירונג וועט אלץ אונטערנעהמען בכדי צו ענטדעקן די אמתע מערדער פון חיים ארלאזאראוו. ער גלויבט אויך, אז דאס יודישע פאלק וועט שטענדיג געדענקען די אלע, וואס האבען מיטגעהאלפען, אז דער אמת זאל זיגען.

אין דער ערקלערונג דאנקט זשאבאטינסקי ווייטער דעם אדוו. הארריס סעמיועל און זיינע חברים אדוו. בן-ימיני און אדוו. קייזערמאן, ווי אויך די רבנים הרב קוק און הרב יעקב מאיר און אלע רעליגיעזע און וועלטליכע ציוניסטען אין דער גאנצער וועלט, וואס האבען אזוי שטארק זיך אינטערעסירט מיט דעם גורל פון סטאווסקין.

ערקלערונג פון דער ארץ-ישראל-דיגער ארבייטער-פארטיי

וועגען סטאווסקיס בעפרייאונג

תל-אביב, 21 (יט"א טעלעגראפיש)

די ארץ-ישראל'דיגע ארבייטער-פארטיי האט ארויסגעגעבען אנ'ערקלערונג אין שייכות מיט דער בעפרייאונג פון סטאווסקין. אין דער ערקלערונג ווערט געזאגט, אז סטאווסקי און ראזענבלאט זע־נען בעפרייט געווארען נאר דערפאר, ווייל עס איז נישט געווען קיין צווייטער עדות און לויט די טערקישע געזעצען מוזען זיין, בכדי צו בע־שטראפען פאר א מארד מינדעסטענס 2 עדות. אבער דאך האבען ביידע געריכטליכע אינסטאנ־צען, דאס געוועהנליכע און אפעלאציע-געריכט פעסטגעשטעלט די ריכטיגקייט פון דעם עדות סימע ארלאזאראוו. ביידע אינסטאנצען האבען אויך אנגעוויזען אויף דער נישט ריכטיגקייט פון דעם פערטיידיגונגס-עדות מעדזשיד. דאס געריכט האט אויך ערקלערט אלס פאנטאסטיש די קאנצעפ־ציע פון אדוו. סעמיועל וועגען א ספעקטאקלען מארד. דורך די אלע פאקטען בעשטעטיגט זיך נאר די בעשולדיגונג.

ווייטער ווערט אין דער ערקלערונג געזאגט, אז די ארבייטער-פארטיי וועט ווייטער קעמפען געגען דעם שקר אין דעם יודישען לעבען און בכדי אריינצופיהרען ריינקייט אין לעבען פון ישוב. די ארבייטער-פארטיי וועט נישט אפשטעלען דעם קאמף געגען די רעוויזיאניסטישע מעטאדען און איהר ריקזיכט בעקעמפען! די פאלשע נביאים און געגען דער שליטה פון די בריונים אין יודישען לעבען.

פערלענגערט ביזן 28-טען יולי

פאר קינדער צו פאהרען אומזיסט אויף די באהנען

ווארשא, 21 (ספ. טעל.)

די אונטערנעמונג פון די פוילישע באהנען צו דערלויבען קינדער צו פאהרען אויף די באה־נען אומזיסט, האט זיך זעהר גוט איינגעגעבען. אין משך פון די ערשטע צעהן טעג זענען אויף די באהנען געפאהרען בערך א פערטעל מיליאן קינדער.

דאס באהן-מיניסטעריום האט פערלענגערט דעם טערמין פאר די קינדער צו פאהרען אומ־זיסט אויף די באהנען. מען וועט קענען פאהרען ביזן 28 יולי איינשליסליך.

וואַרשאַ בעדראָהט פון דער פערפלייצונג

די שטעט, וואָס ליגן בײַ דער ווײַכסעל ווערן פערפלייצט

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש).

נעכטען אין די פאַרמיטאָג-שעהן האָבן די אײַנוואוינער פון דער וואַרשעווער ווײַסעל-געגענד שוין דערפילט דאָס אָנקומען פון דער פערפלייצונג. שוין לאַנג האָט די ווײַסעל אין וואַרשע נישט געהאַט אַזאַ אויסזעהן.

פון מינוט צו מינוט שטײַגט דאָס וואַסער

גרויסע געלע כוואַליעס טראָגן זיך מיט אַנ'אומגעהויערער קראַפט. אויף דער אויבערפלאַך פון וואַסער שווימען שטיקער ערד, גראָז און תבואה.

אויפ'ן וואַרשעווער ברעג איז דאָס וואַסער קוים אויף איין מעטער נידעריגער פון בולוואַר. די ווײַסעל סטאַציע „וויסטולא“ איז פערפעסטיגט געוואָרען מיט שטאַרקע שטאָל ליניעס. הײַנט אָדער מאָרגען וועט אָפּגעשטעלט ווערען דער דאַמפּער-פערקעהר אויף ווײַטע שטרעקעס. אונטער די בריקען קענען די דאַמפּערס מעהר נישט פאָהרען.

אויפ'ן פראַגער ברעג האָט דאָס וואַסער

פערגאָסען אַלע פּלאַזשעס

און דערגרײַכט שוין צום פּאַרקאַן פון קאַלייקע-וואַקזאַל „מאָסט“. צום בנין פון וואַסער קאָמיסאַריאַט קען מען נאָר צוקומען מיט שיפלעך.

מאַסען מענשען פערפילען די ווײַסל ברעגען.

אין בנין פון ווינטערריגען ווײַסעל קאָמיסאַריאַט אַמטירט אַ רעטונג שטאַב מיטן סטאַראָסטע סקורעוויטש בראש.

דאָס וואַסער רײַסט זיך צום מאָדלינער שאָסיי און פּעלצאָוויזנע. דער צושטאַנד אויף דער ווײַסל אין וואַרשאַ איז אַזעלכער:

נעכטען אין דער פריה האָט דאָס וואַסער דערגרײַכט 3,30 די הויך איבערן נאָרמאַלען צושטאַנד. יעדע 10 מינוט קומט צו אַ צענטימעטער.

דער נאָהענטסטער פּונקט פאַר דער פערפלייצונג איז פּעלצאָוויזנע. דער גרויסער וואַל, וואָס מען האָט דאָרט אָנגעהויבען בויען, כדי צו בעשיצען די געגענד, איז נאָך נישט פערענדיגט. צוליב דער דאָזיגער לאַגע, איז די גאַנצע געגענד, אָנהויבנדיג פון דער קערבעדזשער בריק דירעקט בעדראָהט.

מען ריכט זיך אויף דרײַ כוואַליעס: פון סאַן, פון דער פּיליצע ווי אויך פון די בערג-שטראָמען.

דער ערשטער מאַקסימאַלער צופלוס פון וואַסער ווערט נאָך דערוואַרט אַרום זעקס אין אָוונט. דער צווייטער–שבת בײַנאַכט.

דאָס מיליטער און פּאָליצײַ שטעהען צווישען זיך אין אַנ'ענגען קאָנטאַקט, כדי אין קריטישען מאָמענט אַריבערצוואַרפען ווי אַמשנעלסטען די רעטונג גרופּעס.

בײַנאַכט וועלען אויף די בריקען זײַן

טעטיג די שטאַרקסטע רעפלעקטאָרען

די מאַכט גרייט צו די עוואַקואַציע פון דער בעפעלקערונג, וועלכע איז דירעקט בעדראָהט. דער עוואַקואַציע-פּלאַן זעהט פאָר צוויי עטאַפּען: דער 1-טער איז נוגע די געביטען צווישען דער ווײַסעל און מאָדלינער שאָסיי און דער צווייטער עטאַפּ איז נוגע די העכערע געביטען, וועלכע קענען אויך פערפלייצט וואָרען.

מען רעכענט זיך דערמיט, אַז די בעפעלקערונג וועט ביז דער לעצטער מינוט זיך נישט וועלען ריהרען פון די פּלעצער. אין אַזעלכע פאַלען וועט די עוואַקואַציע פּעראָרדענט ווערען מיט צוואַנג.

דאָס אָנקומען פון דער כוואַליע אויף דער ווײַסעל, וועט אויך אויפהייבען די וואַסערן אין די ווײַסעל-צופלוסען און פײַכלעך שווידער און יעזשאָרקאַ. צוליב דעם זענען

בעדראָהט יענע זומער וואוינונגען,

וועלכע ליגען נידעריג בײַ די ברעגען פון די טײַכלעך. עס איז נישט אויסגעשלאָסען, אַז עס זאָלען פערגאָסען ווערען די ווילעס אין שווידער, וועלכע ליגען בײַ דער קאַלייקע און דעם מיצדזשינער שאָסיי.

הײַנט—מאָרגן ווערט ערוואַרט דער העכסטער צופלוס פון וואַסערן

דער פערפלייצונגס שטאַב איז צוגעגרייט צו דער ערגסטער עווענטואַליטעט נאָך מעהר צוליב דעם, וואָס דער העכסטער פּונקט פון דער פערפלייצונג, וואָס האָט געזאָלט אויספאַלען שבת ארום 3 אזייגער, האָט זיך לויט די לעצטע מעלדונגען איבערגערוקט און וועט לויט אַלע וואַהרשײַנליכקײַטען אויספאַלען מאָרגען אין אָוונט אָדער בײַנאַכט.

די בולוואַרען פערגאָסען

ריזיגע מענשען מאַסען אָבסערווירען די פערפלייצונג וואָס האָט שוין פערגאָסען די וואַרשאַווער ברעגעס ביז צו דער הויך פון די קאָשטשושקי בולוואַרען, ווי אויך די שינעס פון דער קאָלעיקאַ יאַבלאָנאָ – מאָסט – קאַרטשעוו פון דער פּראַגער זײַט.

פאַר דעם טשערניאַקאָווער פּאָרט, זענען פערגאָסען געוואָרען די וואַסער סטאַציעס פון די ספּאָרט קלובען. דער וואַסער פּאָרט פון קלוב „נורט“ האָט זיך אַרום 11 אַ זייגער אינדערפריה שוין געפינען בײַ אין דער העלפט אונטערן וואַסער.

200 אַרבײַטער פערגאָסען געוואָרען

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש)

אַרום 11 אַ זייגער איז אַ גרופּע מענשען, וואָס האָט געגראָבען קאַרטאָפעל אויף די זשעראַנער פעלדער ווײַט פונדער פערפלייצונג, פּלוצלונג פערגאָסען געוואָרען מיט וואַסער.

דאָס וואַסער איז אָנגעקומען מיט אַזאַ געוואַלדיגער שנעלקייט, אַז זיי האָבען נישט בעוויזען זיך אַרויסצובעקומען פון דעם בעדראָהטען אָרט.

צו הילף די אַרבײַטער אַנ'ערך 200 מאַן, האָט דער געגענפערפלייצונגס שטאַב אַרויסגעשיקט עטליכע לודקעס, וואָס האָט זיי איבערגעפיהרט אויף דער שיף.

אַדורכגעבראָכען דעם וואַל בײַ פּעלצאָוויזנע

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש)

דאָס וואַסער האָט אַדורכגעבראָכען דעם וואַל אויף פּעלצאָוויזנאַ און פערגאָסען אַ שוהל.

עס ווערען געבויט וואַלען

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש)

לענג אויס דעם מאָדלינער שאָסיי ווערט געבויט אַ וואַל בכדי נישט צו דערלאָזען דאָס וואַסער אויף די ווײַטערדיגע שטחים פון פּעלצאָוויזנע. דעם וואַל בויען שטזשעלצעס און רעזערוויסטען, אַנ'ערך 300 מאַן. דעם וואַל בײַם ציטאַדעל רעפּאַרירען אַ אָפּטיילונג פון 21 פּולק ווי אויך דער „לעגיאָן מלאָדיך“.

די לאַגע אין סאַנדאָמיערזשער און שטשוטשינער קרייז

סאַנדאָמיערזש, 21 (ספּ. טעל.)

דער העכסטער פּונקט פון דער פערפלייצונג איז געווען בײַנאַכט עס זענען אָבער נישט אויסגעשלאָסען קיין איבערראַשונגען וועלכע קענען ענטשטעהען צוליב די פרישע וואַסער מאַסען וואָס פליסען אָן פון סאַן.

אַמערגסטען איז די לאַגע אין שטשוטשין, נישט קוקענדיג אויף דער אָרגאַניזירטע אַרבײַט בײַם פערפעסטיגען דעם וואַל, צו וועלכער עס זענען אויפגעפאָדערט געוואָרען די פּויערים פון די אַרומיגע דערפער, האָט דאָס שטראָמיגע וואַסער אַדורכגעריסען דעם וואַל און פערגאָסען די פעלדער, די גאַנצע געגענד בײַ שטשוטשין האָט זיך אין משך פון אַ פּאָר מינוט געפונען הינטערן וואַסער. אַ סך מענשען זענען דערטרונקען געוואָרען.

אין סאַנדאָמיערזשער געגענד האָט דאָס וואַסער פערגאָסען 55 דערפער, פערניכטענדיג דעם גאַנצען אײַנוואוינער די תבואה. עטליכע מענשען זענען דערטרונקען געוואָרען. אין סאַנדאָמיערזשער פּאָרשטאָט קראַקובקאַ זענען 12 הײַזער הינטער וואַסער. פון אַ אַטאָמאָווער ראַיאָן זענען איבערגעפיהרט געוואָרען אין פּינטשעווער פּאָוויאַט 4000 מאַן כדי דעם רעטען, אַממײַסטען בעדראָהטען ברעג: פון דער ווײַסעל איבער דער גאַנצער געגענד קרײַזע [illegible] אַפּלאַנען. וועלכע אָבסערווירען דעם גאַנג פון דער פערפלייצונג.

דראָהענדע לאַגע אין גאַרוואָ-לינער פּאָוויאַט

גאַרוואָלין, 21 (ספּ. טעל.)

די לאַגע אין גאַרוואָלינער פּאָוויאַט איז ווײַטער דראָהענד. די ענערגישע אַקציע געגען דער פערפלייצונג ווערט געפיהרט פערזענליך דורך דעם סטאַראָסטע קאָלוב.

נאָכמיטאָג האָט ער די בעפעלקערונג צוגעוואוינט צו דער עוואַקואַציע. די אָרטיגע בעפעלקערונג געפינט זיך אויף די וואַלען אונאונטערבראָכען שוין 56 שעה. דאָס אַדורכרײַסען דעם וואַל אין דער געגענד פון אָסטרובעק וואָלט דערפיהרט צו דער פערפלייצונג פון גאַנצען ראַיאָן קאַרטשעוו-סקאָ פּלאַך-לאַנד אויף אַ שטח פון עטליכע טויזענד העקטאַר. 5

פּאַרק HELENÓW

הײַנט, זונטאָג, 11.30 אַ זייגער פאַרמיטאָג

גרויסער סימפאָנישער פריהמאָרגען-קאָנצערט

מיט'ן אָנטייל פון לאָדזשער סימפאָנישען אָרקעסטער אונטער דער דיר. פון סעווערין פּיעטרושקאַ. אַלס סאָליסט וועט אויפטרעטען MARCELI NEUMILLER (פידעל-ווירטואָז) לאַורעאַט פון מוזיק. קאָנקורס אין וואַרשאַ, וועט אויספיהרען צווישען אַנד.: קאָנצערט טשײַקאָווסקי, ד' דור א. אַ. דער אָרקעסטער וועט אויספיהרען סימפאָנישע פּאָעמע „Zarahayda“ Svendsen אוּבערטורע „Oberon“ פון וועבער. געניִערעס אין די פּראָגראַמען. פּרײַזען פון די בילעטען נישט געהעכערט. אײַנטריט 1 זל. פאַר שילער 50 גר. בײַם קלאַוויר: אַרטור באַלזאַם. 5 אַ זייגער נאָכמ. גרויסער פּאָפּולערער קאָנצערט פערבונדען מיט אַ דאַנסינג אויף דער לופט, מיט אויפטריטען פון J. Sciwiarski אין זײַן רײַכען רעפּערטואַר. אײַנטריט 1 זל. שילער 50 גר.

האַנדעלס-ביכער

מוז יעדער רעגיסטרירטער סוחר און פאַבריקאַנט פיהרען. אַמבעסטען און פערגנטוואָרטליך פיהרט האַנדעלס-ביכער דאָס לאַנגיעהריגע בוכפיהרונגס-ביוראָ פון

ס. בראָווערמאַן

לאָדז, 17 פּיעטריקאָווער 17

טעל. 242-27

רעכטס 1 אײַנגאַנג 2 שטאָק.

אינפאָרמאַציעס וועגען ביכער פיהרען ערטיילט דאָס ביוראָ אומזיסט!

הוי נפלה עטרת ראשנו!

ביום שבת קודש, פ' דברים בשעה 4 אחר צהרים גועה ונאספה אל עמה אחרי מחלה כבדה וממושכה בשנת נ"ב לימי חי' הרבנית הצדיקת

נ"ע רבקה בענעט זכותה תגן עלינו

נכדת הסבא קדושא הרבי ר' פישל'ה מסטריקוב זצ"ל והרה"ג הצדיק ר' לייביש חריף זצ"ל אבד"ק גריצה אשת הרב אבד"ק פּאַלושעק שליט"א.

הלוי' תהי' היום א' פ' אתחנן, ר' מנחם אב בשעה 12 צהרים, ממעון אבי' הרה"ח ר' נחמי' ווײַנגאַרטען שליט"א, רחוב גלובנא 62.

משפחתה המתאבלת.

אגודה לזמרה ולספרות עברית „הזמיר“

פּאַרק „העלענאָוו“

מיטוואָך, דעם 25-טען יולי 9 אַ זייגער אָוונט

גרויסער סימפאָניש-אָראַטאָרישער קאָנצערט

טשײַקאָווסקי: 5-טע סימפאָניע דיר. ס. פּיעטרושקאַ

מענדעלסאָן: וואַלפּורגיס-נאַכט דיר. י. זאַקס

אויספיהרענדע: ג. ריכטער (וואַרשע) צום ערשטען מאָל אין לאָדז! העלדענטענאָר

סאָליסטען: העכט און קרול כאָר און אָרקעסטער פון „הזמיר“ לאָדזשער פילהאַרמאָנישער אָרקעסטער.

אײַנגאַנג זל. 1.09

בעקאַנטמאַכונג.

די סכסוכים צווישען די יורשים קליינלערער בע"ב פון הויז צעגעלניאַנע 38 (פריהער 66) איז שוין ערלעדיגט און איך האָב ווײַטער דאָס אויסשליסליכע רעכט צו פערדינגען וואוינונגען. אין נאָמען פון אַלע בעלי-בתים ערקלער איך, אַז עס איז דאָ צו פערדינגען וואוינונגען 1–5 שטיבּיגע מיט בעקוועהמליכקײַטען. צו ווענדען זיך אויפ'ן אָרט בײַם דאָזאָרצע. אַדמיניסטראַטאָר ח. ל. ווילנער

אַל. 1. מאַי 71, טעל. 118-92.

2995

ס'איז געפונען געוואָרען געלד. אָפּצונעהמען געגען סימנים בײַ יאַנקעל לאָסמאַן, נאַוואָמיעסקאַ 31.

שיימערען

צו בעקומען קערש, סקווערא 15

Dr. med.

Haltrecht

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט-און געשלעכטס-קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 10, טעל. 131-86

נעהמט אָן פון 8—11 מיטאָג און פון 5—9 אָוונט, זונטאָג פון 10—1 בטאָג.

אַלע אַרט אַנאַליזען.

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרײַזן

Dr. J. NEUMAN

כירורג און גינעקאָלאָג (פּריוואַט-אַרצט)

נעהמט אָן פון 3 ביז 4.30 נאָכמיטאָג און פון 7.30 ביז 8.30 אָוונט.

זאַבאַדניאַ 57, טעל. 28-95

אויערן, נאָז און האַלז קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פּיעטריקאָווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע וצוועק אָפּעראַציע א. ז. וו.) ווי אויך אַמבולאַטאָרישע פון 11—2 און פון 5—8 אָוונט.

St. Felczer med.

IZRAEL BREGMAN

צוריקגעקעהרט

28 מאַרינאַרסקאַ 28 (קעלמאַ)

טעלעפאָן 240-43

נאָך לאַנגע און שווערע לײַדען איז נעכטען ש"ק מ' מנחם אב געשטאָרבען מײַן ליבע פרוי, אונזער הייסגעליבטע מוטער, שוועסטער און שוועגערין

נ"ע הינדא רעדליך

אשת ר' משה נ"י

(געב. לושטשאַנאָווסקי)

אין עלטער פון 56 יאָהר.

די לוי' קומט פאָר הײַנט, זונטאָג, 1 אַ זייגער בײַטאָג פון טרויער-הויז, לעגיאָנאָב (זשעלאָנאַ) 57, וועגען מאָס עס פײַלען מיט די אין טיפען טרויער הינטערבליבענע

Dr. Feldman

אַקושער-גינעקאָלאָג

האָט זיך איבערגעצויגען אויף קילינסקעגאָ 113 (נאָוואַט 41)

טעל. 155-77.

פאַר גאַרד, ביזשוטעריע און לאָמבאַרד-קוויטעס צאָהלט די העכסטע פּרײַזען אײַזידאָר פּיאַלקאַ פּיעטריקאָווער 7.

Dr.

Wajnberg

ספּעצ. פון לונגען, האַרץ און סקלעראָז-קראַנקהייטען

וואוינט יעצט פּיעטריקאָווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אָן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אָוו.

טשערטאק קאנפערירט מיט'ן קאלאניען=מיניסטער וועגן דרינגענדע עליה=ענינים

לאנדאן, 21 (יט"א טעלעגראפיש)
היינט איז געקומען צו פאהרען קיין לאנדאן דער לייטער פון דעם פאליטישען דעפארטאמענט פיי[ז]דעריוד. אגענץ טשערטאק, וועלכער האט אפגע-האלטען א קאנפערענץ מיטן קאלאניען-מיניסטער קאנליף ליסטער. די קאנפערענץ האט געדויערט איבער א שעה און עס זענען בעהאנדעלט געווא-רען דרינגענדע עליה-ענינים.

אין מערב=גאליציען האט זיך די לאגע געבעסערט

ווארשא, 21 (טעלעפאניש)
די ידיעות, וואס זענען נעכטן און היינט אנ-געקומען פון די פראווינצען, וואס ליגען אין די בערגיגע געגענד פון די צופלוס-טייכען פון דער ווייסל שטעלען פעסט, אז די פערפלייצונג איז אין די גע-גענדען שוין אדורך. אפילו אין קראקע פאלט שוין דאס וואסער כסדר. אין משך פון נעכטיגען טאג איז דאס וואסער אין דער ווייסל געפאלען אויף גאנצע 3 מעטער.

לובלין, 21 (טעלעפאניש)
דאס וואסער אין ווייסל, וואס שטייגט שוין צוויי טעג האט נעכטען גענומען בעדראהען, צום מעהרסטען זענען אין סכנה עטליכע דערפער פון יאנאווער פאוויאט. דאס וואסער דערגרייכט דארט 4.30 מעטער.

קראקע, 21 (טעלעפאניש)
שוין דעם 18-טען ה. ח. 4 בייטאג האט זיך אנגעהויבען אין קריניץ און אין נײ-סאנטשער א גוט וועטער.

אויך אין זאקאפאנע איז א גוט און שיין וועטער.

קאטאוויץ, 21 (ספ.)
די סיטואציע אין צעשינער שלעזיע האט צוליב דעם, וואס די רעגענס האבען אויפגעהערט זיך בעדייטענד פערבעסערט, די סכנה פון פער-פלייצונג וויזט אויס אריבער, די הילפס-דרוזשינעס האבען געארבייט א גאנצע נאכט.

קראקא, 21 (ספ.)
די היינטיגע נאכט האט דער מורא'דיגער פערפלייצונגס-שטורם אין קראקאווער ראיאן זיך פערקלענערט און דאס וואסער אין די טייכען האט אנגעהויבען צו פאלען.

איצט טראגט זיך איבער דער פערפלייצונגס-שטראם פון די טייכען אין דער ווייסל אריין, אזוי, אז די פערשירענע שטעט און דערפער, וואס געפינען זיך האדט ביי דער ווייסל זענען בעדראהט.

אין די אווענד שעהן איז געווען צו בא מערקען א געוויסע שטייגערונג פון וואסער און אין קראקאווער קרייז זענען טאקע טייל שוין וואלדען דורכגעריסען געווארען פון שטראם.

אין דער גמינע מאניוו האט דאס מיליטער געמוזט צוואקואירען די איינוואוינער, צוליב דער דראהענדער געפאר פון דער פערפלייצונג.

קראקא, 21 (ספ.)
זשאבנא איז פערגאסען. מען מעלדעט פון דער קאטאסטראפע, אז היינטער שטשוטשין האט די ווייסל אויף א שטח פון 50 קילאמעטער פער גאסען 20 דערפער, און די מענשען קעמפען פער צווייפעלט. דאס וואסער האט אויך צעריסען דעם באהן וואל אויף 150 קילאמעטער.

דער טארנאווער פאוויאט שטעלט מיט זיך פאר א מוראדיג בילד. פון דער גאנצער זריעה אויף די פעלדער איז א תל געווארען און פון 93 דערפער אין יענעם קרייז זענען פערפלייצט גע-ווארען 63.

מיטן דונאיעץ ווערען געשיקט פאנטאנען מיט עסענווארג און גרינס קיין טשארטשין, קראש-טשענקא, סראמאוויעץ און שטשאווניק.

לויט די פראוויזארישע אויסרעכנונגען זענען אין ניי-סאנטשער קרייז אומגעקומען 50 פערזאן. צווישען זיי אויך גאנצע פאמיליעס. די תרוב=געווארענע ישובים ווערען געשאצט אין דעם קרייז אויף א סומע פון 12 מיליאן זל.

פערשיקט אין איזאלאציע=לאגער

פאר נישט וועלען העלפען די געליטענע פון דער פערפלייצונג

טארנאוו, 21 יולי (ספ. טעל.)
דער ביידער טארנאווער סטאראסטא מיעטשיס לאוו ליסאווסקי האט פעראָרדענט צו ארעסטירען א געוויסען ראדוואן, א פאכטער פון א פאלווארק אין ווערשכאסלאוויץ ביי טארנאוו, וועלכער האט נישט געוואלט ארויסגעבען א לודקע צו ראטעווען זיך טרינקענדע, ראדוואן ווערט איבערגעשיקט אין איזאלאציע-לאגער אין קארטוז בערעזא.

א לופטפליהער=קאטאסטראפע

דער פילאט דערהרגעט געווארען

לובלין, 21 (ספ. טעל.)
אין דעמבלין בעת די לופט-איבונגען איז אראפגעפאלען פון א גרויסער הויך אן אעראפלאן. דער אעראפלאן איז פערברענט געווארען, דער פילאט פאדפאראטשניק דזשינסקי איז אומגעקומען אין די פלאמען.

Olśniewająco białe mydło — czyste i łagodne — nadaje bieliźnie śnieżną białość.

Rdzenne mydło Schicht „Biały Jeleń" jest dla tego tak białe, że jest tak czyste. Śnieżnobiałą staje się bielizna dzięki śnieżnobiałemu mydłu. Czyste i łagodne, nadaje się również do prania tkanin kolorowych, wełen, jedwabiów, a nawet do mycia rąk i ciała. Oszczędne, gdyż do wszystkiego zdatne.

WHS.R.2/34

ŚNIEŻNOBIAŁA BIELIZNA PRZEZ ŚNIEŻNOBIAŁE MYDŁO

ווארשא בעדראהט

4 מעטער מיט 26 צענטימעטער איבער דעם נארמאלען צושטאנד

ווארשא, 21 (ספ. טעל.)
דער צושטאנד פון וואסער ביי דער קערבעדזש בריק האט האלב 12 בייטאג בעטראגען 5 מעטער מיט 62 צענטימעטער ד. ה. מיט 4 מעטער 26 צענט. איבער דעם נארמאלען שטאנד.

אין די פערפלייצטע געגענדע? איז נישט פערהאן קיין וואסער צו טרינקען

קראקא, 21 (ספ. טעל.)
אויף דעם פערפלייצטען געביט הערט די לאגע נאך ערגער צוליב דעם, וואס אלע ברונעמס זענען פערגאסען געווארען און די בעפעלקערונג איז געצוואונגען צו טרינקען דאס שמוציגע וואסער פון טייך. עס איז פעראָרדענט געווארען ארויס-צושיקען ספעציעלע פעסלעך מיט וואסער צום טרינקען.

מיטגעפיהל דעפעשע פון דער פראנצויזישער רעגירונג

פאריז, 21 (ספ.) דער פראנצויזישער אויסערן=מיניסטער בארטו האט איבערגעשיקט דעם פוילישען אויסערן מיניסטער בעק א דעפעשע, אין וועלכער ער ווערט געבעטען אויסצודריקען דער פוילישער רעגירונג טיפע סימפאטיע און מיטגעפיהל פון פראנצויזישען פאלק צוליב דער שרעקליכער פערפלייצונג.

„נארא" אפיציעל פונאנדערגעלאזט

מיט איינינע טעג צוריק איז צייטווייליג ארויסגעלאזט געווארען אויף דער פריי דער פירער פון „נארא" אין פוזנער קאנט אדוו. מיכאל הא ווארקא, וועלכער איז געהאט פערמשפט געווארען אויף 6 חדשים טורמע פאר בעליידיגען די רעגי רונג. איצט איז אדוו. האווארקא אויפ'ן בעפעל פון גנעזנער געריכט ווידער ארעסטירט געווארען.

דער סטאראסטא פון ווארשא מיטעלשטאט האט נעכטען אפיציעל פערעפענטליכט אין „דזש. וואיעוואודזקי" די פעראָרדנונג וועגען פונאנדער לאזען די „נארא". אזוי ווי די מעלדונג וועגען פאנאנדערלאזען די „נארא" האט נישט געקענט איבערגעגעבען ווערען קיינעם פון די „נארא" פיהרער, ווייל קיינער פון זיי געפינט זיך נישט אויף דער פריי, וועט דעריבער די פעראָרדנונג אפיציעל פערעפענטליכט ווערען נאכאמאל סוף פון היינטיגען חודש.

א צוזאמענשטויס בעת א מעטש

צווישען א יודישען און פוילישען קלוב אין לובלין

לובלין, 21 (ספ. טעל.)
אויף דעם ספארט-פלאץ א. ז. ס. איז בעת א מעטש צווישען א פוילישען און יודישען קלוב ארויסגעבראכען א געשלעג צווישען די שפילער דאס פובליקום האט זיך שפעטער אריינ-געריסען אויפ'ן פלאץ, דער ריכטער איז אנטלאפען. דער מעטש איז איבערגעריסען גע-ווארען. עטליכע פערזאנען זענען צושלאגען געווא-רען. די ארויסגערופענע פאליציי האט צעטריבען דאס פובליקום.

Dr. med.

B. Robinzon

פיעטריקאווער 10, טעל. 131-86
נעהמט אן פון 2.30 ביז 3.30 נאכמיטאג און ביז 10 פריה אין פאדעמביע – Willa Miller

Dr. HELLER

ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
8 טראגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט, זונטאג פון 11–2 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

Dr. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער=שוואכע=בעהאנדלונג,
סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען
נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–8 אוונט.

Dr. med. Trepman

צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעצ. פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענערשוואכע אויף אלע ארט אנאליזען נעהמט אן פון 8–12 און פון 5–9 אוו. זונטאג און יום-טוב פון 8–1. בעזונדערע ווארטע-זאל פאר פרויען.

ראטעוועט אייער געזונד!

קראנקע אויף רופטורעז (ברוך-קראנקהייטען)

ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-גומי-באנדאזשען פון מיין מעטאדע העלפען ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציעס פון אלע מינים ברוך-קראנקהייטען (רופטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע בויך-באנדאזשען. אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הויקערס) ארטאפעדישע הייל-גארסעטן אויף ביינער-שווינדזוכט און אלע אנדערע פעהלערן ארטא-פעדישע הייל-אפאראטען אויף פלאטפוס.

ספעציעלע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען, אויף זשילאסעס- - גומי=זאקען לויט מאס. קינסטליכע הענד און פיס

ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל=ארטאפעדיע

Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ — אוים לעמבערג

לאדז, פיראמאוויטשא 9 (אלגינסקא)
(פראנט פארטער), טעל. 177-09 נאהנט פון לאדזשער פאבריקס-באהנהויף
בעמערקונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איזאונבעדינגט נויטיג.
צאהלרייכע דאנקזאגונגען און דאנק-בריף.
(אין זגערזש אויף טלאמאצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

לאדז, 22 יולי 1934

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 22 יולי 1934

די פויליש-פראנצויזישע בעציהונגען
און דער פלאן פון א מזרח-לאקארנא

אין דער אייראפעאישער פרעסע האט זיך איצט אנגעהויבן א ברייטע און לעבהאפטע דיסקוסיע ארום דעם פראיעקט פון דעם מזרח-לאקארנא. פון אלע צדדים, וואס קומען אין בעטראכט, האבן דערווייל נאך נישט געגעבן זייער הסכמה צו בארטוס פלאן צו פערזיכערן דעם שלום פוילען און דייטשלאנד.

וואס שייך פוילענס שטאנדפונקט צום דאזיגן פראיעקט, געפינען מיר אין דער „פאסל. נאווי." וועלכער ערשיינט אין פאריז, פאלגענדע בעמערקונגען:

דעם 13 יולי האט דער פוילישער פארשטעהער אין פאריז כלאפאווסקי, בעזוכט בארטו און איהם איבערגעגעבן מינדליך דעם שטאנדפונקט פון דער פוילישער רעגירונג בנוגע דעם פראיעקט פון א מזרח-לאקארנא. דער פוילישער פארשטעהער האט אנגעוויזען, אז לויט דער מיינונג פון דער פוילישער רעגירונג, איז דער דערמאנטער פראיעקט אויב נישט אינגאנצען איבריג, איז יעדענפאלס פריהצייטיג. מצד דייטשלאנד זענען די פוילישע גרעניצען פערזיכערט מינדעסטענס אויף 10 יאהר דורך דעם אפמאך, וואס איז געשלאסען געווארען מיט דייטשלאנד און ווידער מצד סאוויעט-רוסלאנד — דורך דעם אפמאך וועגן נישט אגרעסיע. ווייטער האט מיניסטער כלאפאווסקי אנגעוויזען, אז עס איז נישט פערהאן קיין אנאלאגיע צווישן דעם מערב-לאקארנא און דעם געפלאנטן מזרח-אפמאך. דער מערב-לאקארנא האט פערזיכערט פאר דייטשלאנד און פראנקרייך די גאראנטיע פון ענגלאנד און איטאליען, בעת דער מזרח-לאקארנא גיט נישט קיין נייע גאראנטיעס, נאר לעגט נאך ארויף די התחייבות פון געגענזייטיגע הילף בעת א אנפאל. ווען פוילען וואלט אונטערגעשריבן דעם מזרח-לאקארנא, וואלט זי בעת א אנפאל זיך געמוזט ווענדען וועגן הילף אדער צו דייטשלאנד אדער צו רוסלאנד. די פוילישע רעגירונג האלט אבער אז א הילף ביי די שוין עקזיסטירענדע אפמאכען נישט נאר נישט נויטיג נאר אפילו געפעהרליך, ווייל טאקע א אריינמישונג מצד רוסלאנד און פרייסען, פלומרשט צו פערטיידיגען פוילען, האט צום סוף פון 18 יאהרהונדערט דערפיהרט צו דער פערטיילונג פון פוילען. פוילען האלט, אז ביי די עקזיסטירענדע נישט-אגרעסיע-אפמאכען מיט איהרע שכנים און דעם פויליש-פראנצויזישן בונד, נויטיגט זי זיך נישט מעהר אין קיין שום גאראנטיעס. צוליב דעם האלט די פוילישע רעגירונג פאר נישט מעגליך צוצושטעהן צום מזרח-פאקט, ווייל דאס וואלט געשטאנען אין א סתירה צו דער ליניע פון דער פוילישער פאליטיק וואס פערפאלגט אויסשליסליך פוילישע אינטערעסען. מין. כלאפאווסקי האט אבער פערזיכערט, אז די דאזיגע ערקלערונג, דארף נישט בעטראכט ווערען אלס א ענדגילטיגע תשובה אויף דעם פראנצויזישן פארשלאג.

ווי מען גיט איבער פון די גוט-אינפארמירטע קרייזען, האבען כלאפאווסקי'ס ערקלערונגען געמאכט א שווערען איינדרוק אויף דעם פראנצויזישען אויסערן-מיניסטער. ווי די גוט אינפארמירטע קרייזען גיבען איבער, האט מען דעם פוילישען פארשטייער געגעבען צו פערשטעהן, אז פוילענ'ס שטעלונג אין דער דאזיגער פראגע קען דערפיהרען צו ערנסטע פאלגען און עס איז מעגליך אפילו צו דער רעוויזיע פון די פויליש - פראנצויזישע בעציהונגען אין דער לעצטער צייט אין גענף און אין אנדערע אייראפעאישע הויפט-שטעט, טרעפען זיך אן אלע פראנצויזישע פארשלאגען, וואס האבען זייער ציל צו פערפעסטיגען דעם שלום און שאפען זיכערקייטס-גאראנטיעס, אויף א פוילישען ווידערשטאנד. און דערביי איז עפעס, צוליב וואונדערבארער צופעליגקייט, האלט זיך דער פוילישער שטאנדפונקט צוזאמען מיט דעם דייטשען. עס בעקומט זיך דעריבער דער איינדרוק, אז די פוילישע רעגירונג אונטערשטיצט כסדר דייטשלאנד און איז שטענדיג מסכים מיט דער דייטשער רעגירונג. ווען די פוילישע רעגירונג זאל בלייבען ביי איהר אונגעענדערטער שטעלונג, בעזונדערס אין אזא וויכטיגער פראגע ווי מזרח לאקארנא, וועלכע דארף לויט דעם פראנצויזישען פלאן ווערען איינע פון די הויפט-בעדינגונגען צו שאפען זיכערקייט אין אייראפא און בעניינען די ארבייטען פון דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ, וועט די פראנצויזישע רעגירונג, ווי הויך די זאל נישט שעצען די טראדיציאנעלע פויליש-פראנצויזישע פריינדשאפט, מוזען שטעלען די פראגע צי פראנקרייך דארף ווייטער טראגן די ערנסטע פאראנטווארטליכקייט, וואס פליסט ארויס פון פראנצויזיש-פוילישען בונד. פוילען איז זעלבסטפערשטענדליך פריי צו פיהרען א ריין פוילישע פאליטיק, אויב זי האלט, אז דאס איז אין איהרע אינטערעסען נאר דאן מוז פראנקרייך'ס פערבינדעטע זיך רעכענען מיט די מעגליכע קאנסעקווענצען פון אזא פאליטיק.

אין די פראנצויזישע פאליטישע קרייזען איז מען אין דער מיינונג, אז די פוילישע רעגירונג וועט געבען איהר ענדגילטיגע תשובה וועגן צוטרעטען צום מזרח לאקארנא פראיעקט, אפהענגיג פון דעם דייטשען ענטפער.

וואס שייך ווידער דעם דייטשען ענטפער, האלט מען אין די דייטשע פאליטישע קרייזען, דייטשלאנד'ס צוטריט צום פראיעקט וועגען מזרח-לאקארנא, פאר זעהר פראבלעמאטיש. די דייטשע רעגירונג וועט ענטפערן אויף די ענגלישע און איטאליענישע נאטעס, וועלכע רעקאמענדירען דייטשלאנד צוצוטרעטען צום מזרח לאקארנא פראיעקט ערשט נאכדעם, ווי די דייטשע רעגירונג וועט ענדגילטיג פעסטשטעלען, וואס פאר א בעלוינונג זי וועט דערפאר בעקומען. ווי בעוואוסט, איז וועגען דעם צווישען ענגלאנד און פראנקרייך ענטשטאנען א בעדייטענדע מיינונגס-פערשידענהייט. בעת דער ענגלישער מיניסטער סיימאן האט בארטו'ס געשפרעך אין לאנדאן אויסגעטייטשט אין דעם זין, אז דייטשלאנד, מיט'ן מאמענט ווען זי טרעט צו צום מזרח-לאקארנא, וועט זי זיין בערעכטיגט צו פערגרעסערן איהר בעוואפענונג, ערקלערט אבער בארטו, אז דאס צוטרעטען מצד דייטשלאנד צום מזרח פאקט וועט ערשט געבען די מעגליכקייט צו רעדען וועגען ווייטערדיגע דייטשע בעוואפענונגען. אבער דאס קען ווערען א בעדינג פאר דעם צוטריט. אין פאריז צווייפעלט מען דעריבער שטארק, צי דייטשלאנד וועט אונטערשרייבען דעם אפמאך, ווייל אין די אפיציעלע קרייזען איז בעוואוסט, אז סיי היטלער אליין, ווי אויך דער דייטשער אויסערן-מיניסטער נוירט און אפילו די הויפט-אנפיהרונג פון דער רייכסוועהר, זענען ענטשידענע געגנער פון מזרח-לאקארנא-פאקט.

דערביי דארף נאך צוגעגעבען ווערען, אז פוילען בעמיהט זיך, אז עס זאל נישט בעשלאסען ווערען די אוניע צווישען די דריי באלטישע מלוכות. די אוניע האט נישט געקענט געשלאסען ווערען, ווייל ליטא האט געפאדערט דאס דער ענין ווילנא זאל אריינגענומען ווערען אין אפמאך. ליטע האט אויף דעם אופן געוואלט אדורכשמוגלען, אז לעטלאנד און עסטלאנד, זאלען זיך אין ענין ווילנא, סאלידאריזירען מיט איהר. די רייזע פון פוילישען אויסערן-מיניסטער בעק קיין רעוועל, וואס איז בעשטימט געווארען אויף דעם 22 יולי זאל אויך האבען א שייכות מיט דער פראגע.

וועגען דער פראגע פון דעם מזרח לאקארנא אפמאך, וואס שטעהט איצט אין צענטער פון דער אייראפעאישער פאליטיק און דער שפאנונג, וואס איז צוליב דעם ענטשטאנען צווישען פוילען און פראנקרייך מאכט ד"ר טהאן אין „נאווי דזענניק" פאלגענדע בעמערקונג:

„אין שייכות מיט דער געשעהעניש איז איצט די הויפט-פראגע: צי איז איצט פאקטיש די פאסיגע צייט שוואכער צו מאכען דעם בונד מיט פראנקרייך? איצט — בעת דער היטלעריזם האט ארויסגעוויזען זיין אמת'ן פנים און וועלכער וועט נאר פערשטארקען זיין ווילדקייט און נישט איהם אפשוואכען. צי האבען מיר בדעה צו בלייבען אויג אויף אויג מיט היטלער'ן? מיר אליין אויף דער גאנצער וועלט?

זאל אונז קיינער נישט חושד זיין, אז פון די דאזיגע שורות רעדט די יודישע פערביטערטקייט, צו דעם העסליכען באמת חיה'שען אנטיסעמיטיזם. פאקטיש איז עס נישט אזוי: היטלער אליין מילדערט דאך איצט דעם אנטי-יודישען קורס. עס איז מעגליך, אז אויף קיין שום פונקט פון זיין משוגענעם פראגראם ציהט ער אזוי נישט אוועק דעם ווידעל ווי אויף דעם אנטיסעמיטישען פונקט. ער האט שטארק געמוזט קריגען איבער די הענד, אז ער בעהאלט זיי, ווי אינסטיקטיוו אין די קעשענע. ווען געבעלס וועט ווייטער פראדוצירען זיינע געשמאקע סטיליסטישע אויסברוכען — עס איז שוין אין זיי נישט פערהאן די פריהערדיגע וואויל-יונגעברישקייט. פונקט ווי ער וואלט געזוכט א וועג אויף א ריקצוג.

ניין, היטלערס אנטיסעמיטיזם געפינט זיך שוין אין א ריקצוג און אויב עס וועט איהם נאר נאך לאנגען צייט און לעבען, וועט ער איהם אינגאנצען בעגראבען. נישט קיין ספעציעל יודישען ענין פערטיידיגט מען, נאר אן אלגעמיין מענשליכע.

ווירקליך — עס וואלט בעוויזען נישט צו דערטראגען, ווען מיר זאלען זיך אפטיילען פון דער גאנצער ליכטיגער אייראפא און פערבלאנדזשען צו איהר פינסטערסטען און שמוציגסטען ווינקעל — צום היטלערלאנד. אזא פערבינדונג גיט אונז נישט קיין זיכערקייט און שאפט נישט קיין כבוד.

יא — ווען דאס דייטשע פאלק וועט צוריקקעהרען צום נארמאלען פסיכישען צושטאנד וועט מען מוזען מיט איהם אויפהאלטען די פריינדשאפט — אבער מיט'ן היטלערלאנד — נאר קאלט און פארזיכטיגע שכינות. א חוץ דעם: פיר טריט פון דערווייטענס".

סענסאציאנעלע פרטים וועגן דעם בלוטיגן 30 יוני אין דייטשלאנד

איינציגווייז דערוויסט מען זיך אלס גענויערע פרטים וועגען די בלוטיגע געשעהענישען, וואס האבען זיך אפגעשפילט אין היטלער לאנד. עס וואקסט אויך בסדר די ליסטע פון די דערשאסענע און זי שטייגט שוין א סך איבער דער צאהל, וואס היטלער האט אין זיין רייכסטאג רעדע אנגעגעבען. איצט זענען פון בערלין דערהאלטען געווארען ווייטערדיגע איינצעלהייטען ווי אזוי היטלער האט זיך אפגערעכענט מיט זיינע געוועזענע חברים און פריינד וואס ד'האבען איהם געהאלפען פון א געוועהנליכען שטובען מאהלער צו דערגרייכען די העכסטע שפיצע פון מאכט אין דייטשלאנד.

דער אויבענגרופענפיהרער פון בערלין — בראנדענבורג, ערנסט, האט זיך פרייטאג דעם 29 יוני, פערזענליך זיך דערוואוסט, אז די רייכסוועהר ווערט געהאלטען גרייט. ער האט דאן ערקלערט: „אויב עס וועט עפעס געשעהען וועט מען שוין מיר מעלדען". ער האט שוין דאן געהאט געמאכט אלע פארברייטונגען צו זיין אורלויב רייזע און האט געהאט בדעה שבת אפצופאהרען. ער האט נאך אנטעלעפאנירט צום פיהרער פון דער רייכסוועהר בלאמבערג און צו גערינגען און זיך אנגעפרעגט צי עס גרייט זיך עפעס אן אקציע. מען האט איהם געענטפערט, אז נישט. שבת אינדערפריה איז ער אין אויטא צוזאמען מיט זיין פרוי אפגעפאהרען קיין ברעמענהאפען, אויפן וועג האבען איהם שוין דעריאגט די שוץ-שטאפלען און אויפגעפאדערט זיך אפצושטעלען. ער האט דעם בעפעהל נישט געוואלט אויספיהרען, דאן האבען די שוץ-שטאפלען אנגעהויבען צו שיסען. ערנסט האט צוריקגעשאסען. זיין פרוי און דער שאפער, זענען בעת דער שיסעריי לייכט פערוואונדעט געווארען און ערנסט האט זיך געמוזט אונטערגעבען, אין א אעראפלאן האט מען איהם געבראכט קיין בערלין און איבערגעגעבען דער אפטיילונג פון שוץ-שטאפעלען, ביי וועלכער ער איז א מאל געווען פערהאסט. מען האט איהם דארט מערדערליך געשלאגען ביז ער איז געפאלען אין חלשות, ווען ער איז צו זיך געקומען האט מען איהם דערשאסען.

ערנסט'ס געהילף, דער זשאנדארם פיהרער סאנדער, האט זיך דערוואוסט, אז קאראל ערנסט איז געווארען ארעסטירט און דערשאסען און ער האט ערקלערט: ווען קאראל וואלט עפעס געפלאנט שלעכטס געגען פיהרער וואלט איך עס אויף זיכער געוואוסט, גערינג איז משוגע געווארען". ער איז תיכף אפגעפאהרען קיין מינכען צו היטלערן. ער

(ווייטער זעה 9־טע זייט)

איינדרוקן פון דעם איזאלאציע-לאגער אין קארטוז בערעזא

אין דיין צווייטען בריף פון קארטוז בערעזא, די שטאט וואו עס געפינט זיך דער איזאלאציע-לאגער, ברענגט דער ספעציעלער שליח פון „א. ק. צ." צווישען אנדערע פאלגענדעס:

דער „איזאלאציע לאגער" געפינט זיך אין די קאזארמע בנינים פון דער געוועזענער שולע פאר די פאדכארונזשעס הארט נעבען דער שטאט. פון פערשידענע גאסען און ערטער קען מען זעהען איבער פערשידענע גאסען און ערטער קען מען זעהען איבער אבסערווירען די בנינים, וואס עס טוט זיך אבער אויף דעם הויף איז אוממעגליך צו זעהען.

צוויי לאנגע בנינים פון רויטע ציגעל, זעהט מען פון דערווייטענס. דאס זענען די קאזארמעס, וואו עס געפינען זיך די איזאלירטע.

אויף די פארקאנעס, וואס ציהען זיך ארום דעם איזאלירונגס-לאגער זעהט מען נישט קיין שום אויפשריפטען, ההראות אבער אנדערע, וועלכע עס איז סמנים, ערגיץ וואו זעהט זיך נאך א אויפשריפט פון אלטע צייטען: „פאר פרעמדע איז דער איינגאנג פערבאטען". אזעלכע אויפשריפטען געפינען זיך אבער אין גאנץ פוילען. פאר'ן איינגאנג אין לאגער שטעהט א וואך. אויסערליך אונטערשיידט זיך אלזא דער לאגער מיט גארנישט פון געוועהנליכע מיליטערישע קאזארמעס.

פון די געשפרעכען, וואס איך האב אדורכגעפיהרט אין דער שטאט מיט פארשטעהער פון פערשידענע בעפעלקערונגס-שיכטען ביז איך בין געקומען צום אויספיהר, אז די איינוואוינער פון שטעטעל אינטערעסירען זיך נישט מיט דעם לאגער אזוי שטארק, ווי די איבעריגע בעפעלקערונג אין פוילען, מענשען קוקען דערויף ווי אויף א געוועהנליכע תפיסה.

ווי איך האב שוין געשריבען, זענען מיר אויפ'ן שאסיי פריי פערביי געפאהרען וואו עס האבען געארבייט די איזאלירטע, מיר האבען זיך צוגעקוקט צו זיי און זיי צו אונז. די צווייטע גרופע, וואס ארבייט פאר'ן הויפט איינגאנג צום לאגער קען מען זעהען פון דער שטאט. פון די איינוואוינער פון קארטוז בערעזא געהען דארט פערביי אהן שום שטערונג.

צוליב דעם, וואס עס איז אוממעגליך אדורכצופיהרען א פולשטענדיגע איזאלאציע פון לאגער, האבען א סך איינוואוינער פון שטעטעל פשעפוסטקעס אין לאגער, וואס זענען אונטערגעשריבען דורכ'ן קאמענדאנט גרעבנער. דאס זענען הויפטזעכליך ליפעראנטען פון לעבענסמיטעל, ווי אויך פערהאנדלער, וואס פיהרען אדורך געוויסע ארבייטען אין לאגער.

דאס בענוצען זיך מיט די פשעפוסטקעס געהערט אבער נישט צו די אנגענעהמע זאכען דער פערבאט צו רעדען מיט די איזאלירטע ווערט שטרענג אפגעהיטען און דעריבער בעמיהען זיך אלע וואס קומען נאר אין לאגער, שנעל צו ערלעדיגען זייערע ענינים און צו געהן, בכדי עס זאל נישט פאלען אויף איהם קיין חשד, אז ער האט זיך געוואלט פערשטענדיגען מיט די איזאלירטע.

עטליכע צעהנדליג מעטער פון הויפט-איינגאנג, וואו עס ארבייטען איזאלירטע, זענען בעשעפטיגט ארבייטער ביים פערריכטען דעם ברוק. ווען נישט דער פאליציי שוץ אויף דער אנדערער זייט וואלט נישט געווען קיין אונטערשייד צווישען די ביידע גרופען ארבייטענדיגע.

צוליב דעם, וואס עס איז נישט בעעפענטליכט געווארען דער איבעריגער רעגולאמין פון לאגער, האבען זיך פערשפרייט פערשידענע קלאנגען. אין דער פרעסע האט זיך בעוויזען א נאטיץ וועגען א 12 שעה'דיגען ארבייטס-טאג אויף לאגער. די איינוואוינער פון קארטוז בערעזא פערזיכערען אבער, אז לויט זייערע אבסערוואציעס ווערט געארבייט נישט מעהר ווי 8—9 שעה.

דער קארעספאנדענט האט זיך אויך בעמיהט צו פערשטענדיגען מיט'ן קאמענדאנט פון לאגער פאדאינספעקטאר גרעבנער אבער דאס איז איהם נישט געלונגען.

די איינוואוינער פון שטעטעל בעקלאגען זיך, אז דער לאגער האט זיי געבראכט שאדען. פריהער איז אין די קאזארמען געווען מיליטער וואס האט געמאכט אלע איינקויפען אין שטעטעל און דאס שטעטעל האט דערפון געצויגען הנאה. פאר'ן לאגער ווערט אבער זעהר ווייניג געקויפט.

יעדען פרעמד'ען, וואס קומט איצט קיין קארטוז בערעזא ערווארטעט סורפריזען. ווי נאר ער טריט דינעם ווערט שטארק נאכגעפארשט און נאכגעפרעגט. שוין ביים אנפאהרען פון שטעטל האט דער שליח פון דער „א. ק. צ." זיך געמוזט לעגיטימירען און נאר זיין זשורנאליסטען קארטע פון סינדיקאט, האט ער צו פערדאנקען, וואס ער האט נישט פערשפעטיגט דעם צוג.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבען

נייער פאלקסבלאט

זונטאג 22 יולי — ט אב תרצ"ד

זון-אויפגאנג 3.41
זון-אונטערגאנג 7.43

לאדז — צו הילף די פערפלייצונגס-קרבנות

געגרינדעט רעטונגס-קאמיטעטן. — זאמלונגען פון געלד, מלבושים און מאנופאקטור

אויפרוף צו דער בעפעלקערונג!

עהערנעכטן איז אין דעם זיצונגס-זאל פון דער לאדזשער שטאט-פערוואלטונג פארגעקומען די ארגאניזאציאנעלע זיצונג פון שטאטישן הילפס-קאמיטעט פאר די געליטענע פון דער פערפלייצונגס-קאטאסטראפע אין מערב-גאליציען. צו דער זיצונג איז געקומען א גרויסער עולם פון פארשטעהער פון פערשידענע געזעלשאפטליכע און פראפעסיאנעלע ארגאניזאציעס, פון די ווירטשאפטליכע ספערען א. א. וו.

געעפענט האט די זיצונג דער נייער לאדזשער סטאראסטע, ה' ד"ר וורנא, וועלכער האט כאראקטעריזירט די צילען און דעם געביט פון דער הילפס-טעטיגקייט, אנווייזענדיג, אז די נויט איז מוראדיג, אז די נאטור-קאטאסטראפע האט פערעלענדט און פולשטענדיג בדלות געשטעלט 50 טויזענד משפחות, און אז די דרינגענדע הילף מצד אלע בירגער פון לאנד איז נויטיג.

אונטערן פארזיץ פון רעגירונגס-קאמיסאר, ה' וואיעוואדזקי איז פארגעקומען די ווייטערדיגע זיצונג, און עס זענען בפרטיות ארומגערעדט געווארען די אופנים ווי די הילפס-אקציע מוז אדורכגעפירט ווערען.

עס איז געווארען פעסטגעשטעלט, אז מ'מוז אדורכפיהרען זאמלונגען אין דריי ריכטונגען: פינאנציעלע, מלבושים און טעקסטיל-סחורות. צו דעם צוועק זענען בעשטימט געווארען 3 סעקציעס.

עס איז אויך ארומגערעדט געווארען דער פראיעקט פון א גוטוויליגער בעשטייערונג מצד די אנגעשטעלטע און די ארבייטער אין אלע לאדזשער פירמעס און אינסטיטוציעס.

לסוף איז געוועהלט געווארען אן אויספיהר-קאמיטעט, אין וועלכען עס זענען אריין: דער סטאראסטא דר. וורנא — אלס פארזיצער; קאמיסאר וו. וואיעוואדזקי און פרעזעס וואדראווסקי — וויצע-פארזיצער; פרעז. מיעטשיסלאוו הערץ, דעפ. ל. מינצבערג, דעפ. פיכנא, קאפ. האבערלענג, פרעזעס שווידערסקי — אלס מיטגלידער און קאפ. ביוואקאווסקי — סעקרעטאר.

אין דער רעוויזיאנס-קאמיסיע זענען אריין: אינזש. ניידער, דיר. יאבלאנסקי, ד"ר קרויש, ד"ר קאליש און דיר. שרעדער.

■ ■ ■

נעכטן 2 בייטאג איז אין דער וואיעוואדזטווע אונטערן פארזיץ פון וויצע-וואיעוואדע, ה' אנטאני פאטאצקי, פארגעקומען א קאנסטיטוציאנעלע פערזאמלונג פון וואיעוואדישן קאמיטעט צו טראגען הילף די פערפלייצונגס-קרבנות.

דער וויצע-וואיעוואדע האט געשילדערט די שרעקליכע לאגע פון די געליטענע, און גערעדט וועגען די אופנים פון הילף פאר זיי.

דערנאך האט זיך געבילדעט דער קאמיטעט גופא.

אין פרעזידיום זענען אריין: אלס פרעזעס — דער וואיעוואדע ה' האוקע-נאוואק; ערשטער וויצע פרעזעס — דער לאדזשער בישוף טימיעניעצקי; צווייטער וויצע פרעזעס — גענעראל מאלאכאווסקי; אלס מיטגלידער-פרעזעס פון קרייז געריכט, ריכטער יאן מאטשעיעווסקי, דירעקטאר פון דער פינאנץ-קאמער זיגמונט קוכארסקי, גען. פעליקס מאטשישעווסקי יאן קאסטושעווסקי, קאמיסאר אינזש. וואצלאוו וואיעוואדזקי, טאדעאוש שווינארסקי; סעקרעטאר — יוזעף מאזור.

אין אויספיהר קאמיטעט זענען אריין: אלס פארזיצער-דער וויצע-וואיעוואדע אנטאני פאטאצקי, און אלס מיטגלידער: קשיאנדז וויזשקאווסקי און אינזש. טאלאטשקא.

עס זענען אויך אויסגעוועהלט געווארען 3 סעקציעס; פאר פינאנצען, פאר מלבושים און פראפאגאנדע.

■ ■ ■

דער לאדזשער וואיעוואדע אלעקסאנדער האוקע נאוואק, דער פארזיצער פונם וואיעוואדישן קאמיטעט צו טראגען הילף די קרבנות פון דער פערפלייצונג, האט דעם 20 ד. ח. ארויסגעגעבן פאלגענדען אויפרוף צו דער לאדזשער בעפעלקערונג.

בירגער!

א שרעקליכע פערפלייצונגס = קאטאסטראפע, וואס אזא האט נאך ניט פאסירט אין דער געשיכטע פון אונזער מלוכה, האט געטראפען די שטארק בעפעלקערטע דרום געביטען פון פוילען. ריזיגע ערד-שטחים זענען פערגאסן געווארען דורכן וואסער, וואס האט חרוב געמאכט דאס גערעטעניש און צושטערט דאס שווער פערהארעוועטע פערמעגען פון שטעט און דערפער.

די צעבושעוועטע סטיכיע האט בעשעדיגט, ארונטערגעריסן בריקען, חרוב געמאכט פיל ישובים און אומגעבראכט צענדליגער מענשליכע לעבענס.

דאס בעוואוסטזיין פאר דער ריזיגער קאטאסטראפע, פאר דעם מענשליכן עלענד, דאס געפיהל פאר נאציאנאלער סאלידאריטעט מיט די איינוואוינער פון די הרובע ערטער — לייגט אויף אונז ארויף דעם בירגערליכן חוב צו קומען צו זיי מיט א תיכף'דיגער! הילף. איך ווענד זיך דעריבער מיטן הייסן אפעל צו דער בעפעלקערונג פון דער לאדזשער וואיעוואדזטווע, אז זי זאל אונטערשטיצן און נעהמען א צאהלרייכן אנטייל אין דער אלפוילישער אקציע צו טראגען הילף די איינוואוינער פון דער געגענד, וואס זענען געטראפען געווארען דורך דער קאטאסטראפע — דורך געבען נדבות במזומן אדער אין נאטור.

אויפן שטח פון דער לאדזשער וואיעוואדזטווע זענען צו דעם צוועק בעשטימט געווארען קאמיטעטן: וואיעוואדישע, פאוויאטאווע און לאקאלע וועלכע פיהרען די רעטונגס-אקציע און נעהמען אן פל'ערליי שפענדונגען.

בירגער!

פון אונזער אקטיוויטעט און אפפערוויליגקייט ווענדט זיך דער גורל פון הונדערטער טויזענטער אונזערע מיטבירגער! זאלען מיר מקיים זיין אונזער בירגערליכן חוב לגבי די אומגליקליכע פערפלייצונגס-קרבנות!

די הילף מוז זיין א שנעלע און ווירקזאמע!

פארזיצער פון וואיעוואדישן קאמיטעט
צו טראגן הילף די פערפלייצונגס-קרבנות

(—) אלעקסאנדער האוקע-נאוואק
לאדזשער וואיעוואדע.

■ ■ ■

דער שטאטישער קאמיטעט צו טראגען הילף די קרבנות פון דער פערפלייצונג איז דערמיט מודיע, אז אלע שפענדען לטובת די געליטענע קאן מען אריינטראגען אין:

„באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא" אין לאדז, דורך דער פערמיטלונג פון פ. ק. א. קאנטא נומער 63115,

און „באנק זוויאנזקו ספולעק זאראבקאוויך" אין לאדז, דורך דער פערמיטלונג פון פ. ק. א קאנטא נומער 60602.

אויף דער צווייטער זייט פון איינצאהלונגס-שיין דארף אנגעוויזען ווערען אויף וועלכען צוועק די שפענדונג איז בעשטימט.

ווי האלט עס מיט'ן אפען-האלטען די געוועלבער נאך 7

פרוכט=געוועלבער קענען אפען זיין ביז 11

זייט 2 וואכען ווי די פאליציי אין דער גאנצער שטאט האט אדורכגעפיהרט א לוסטראציע פון אלע געוועלבער און שטרענג קאנטראלירט אז אלע געוועלבער זאלען געשלאסען ווערען 7 א ז. אוונד.

ס'האט דערביי געהערשט א גרויסער כאאס: די פאליציי האט קוועסטיאנירט אלערליי קאנצעסיעס, ארויסגעגעבען פון מאגיסטראט און געצוואונגען צוצושליסען אפילו צוקערניעס, וואס עקזיסטירען שוין איבער 15 יאהר — אין איין געוועלב איז געווען צופיל געבעקס, אין צווייטען, צוקערווארג אין דריטען „נאפיאל" אין פערטען אין די איבריכטונג געווען נישט ענטשפרעכענד.

דער צענטראלער קליינהענדלער - פאראיין, פאמארסקא 15, האט דעריבער באלד אנגענומען די געהעריגע שריט די לאגע אויפצוקלערען. ראטמאן כארי האט בעזוכט א גאנצע רייהע קאמיסאריאטען, די שטראף-אפטיילונג פון דער אדמיניסטראטיווער-מאכט, אינדוסטריע-אפטיילונג ביים מאגיסטראט, די פאליציי-קאמענדע א. א. וו.

צום סוף האט זיך ארויסגעשטעלט, דאס די אדמיניסטראטיווע-אפטיילונג ביים לאדזשער וואיעוואדישען-אמט האט אויפ'ן סמך פון א גאנצער רייהע אנקלאגעס, שריפטליכע ביטעס, מעמאריאלען און מינדליכע אינטערווענצן, אויסגעארבייט און אין יוני-מאנאט צוגעשיקט דעם לאדזשער מאגיסטראט אן איבעריליכען צירקוליאר, אין וועלכען ס'ווערט שטרענג אויפגעפאדערט ביים ארויסגעבען קאנצעסיעס, האלטען זיך אין די אלע ביז איצט ארויסגעגעבענע פארשריפטען און פעראָרדנונגען.

גאסטראנאמישע אנשטאלטען — ווערט געזאגט אין צירקולאר — מוזען מינימום בעזיצען 2 שטובען אפגעטיילט מיט א מויער (א שטענדיגע וואנד), פראוויזארישע אפגעטיילטע — מיט הילצערנע ווענטלעך זענען נישט גילטיג. דעם אפשריפט פון צירקוליאר האט אויך דערהאלטען דער סטאראסטע און די פאליציי-קאמענדע.

ראטסמאן כארי האט פריטאג אינטערווענירט ביים סטאראסטע, און אויף דעם סמך איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון אלע לייטער פון די קאמיסאריאטען, אויף וועלכע דער וויצע-סטאראסטע ה' ראשיצקי האט אויפגעקלערט, אז פרוכטער-געשעפטען, וואס פערקויפען פרוכטען, צוקערווארג און זאדע-וואסער מעגען אפען האלטען ביז 11 א זייגער אין אוונד. דאגעגען קאלאניאל-געוועלבער וואס שטעלען אויף ווענטלעך, מוזען זיין געשלאסען 7 אוו. גאסטראנאמישע אנשטאלטען, וואס ענטשפרעכען די פארשריפטען מעגען זיין אפען ביז 10 אוו. אלע אנדערע אונטערנעהמונגען, וואס פערקויפען ארויס פראדוקטען מוזען געשלאסען ווערען.

אין צירקולאר ווערט געזאגט, אז ס'קען איז אין דעם זעלבען געוועלב זיין ארטיקלען, וואס ווערען ביז 7 ארויסגעקויפט, אבער סימען זיך די הונדערט-פראצענטיגע זיכערהייט, אז נאך 7 וועלען די ארטיקלען נישט ארויסגעקויפט ווערען. דעם מאדוס ווי אזוי די אונטערנעהמונג זאל זיך איינגעארדענט ווערט איבערגעגעבען דעם סטאראסטע און דער האנדעלס - קאמער.

זעלבסטמארד פון א היימלאזע

(2) מיט יאדינע האט זיך נעכטן פער'סמט אין טויער פון דרעוונאווסקא 25 די 24-יעהריגע קאטאזשינא מאטשאק. די סבה פון טראגישען שריט איז נישט בעוואוסט. די זעלבסטמערדערין איז היימלאז.

א פאבריקאנט פער'משפט

(2) אויף 2 חדשים תפיסה איז פער'משפט געווארען דער פאבריצירער פאבריקאנט לידזיבארסקי פאר נישט אויסצאהלען די ארבייטער דעם לוין און פארן איינצוויליגען רעדוצירען די שכירות.

צוגאנג-פאבאר-קאמיסיע

ד. 27 און 28 יולי וועט אין לאקאל פון דער מיליטער'שער אפטיילונג ביים מאגיסטראט, פעטריקאווער 165 אמטירען א צוגאנג-פאבאר-קאמיסיע פאר דער פ.ק.או. לאדז שטאט 2. צו דער קאמיסיע דארפען זיך מעלדען די פאבאראווע פון יאהרגאנג 1913 וועלכע האבען זיך צוליב וויכטיגע סיבות נישט געקענט שטעלען ביז איצט צו די קאמיסיעס און די פאבאראווע פון עלטערע יאהרגענג, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צו מיליטער-דינסט אדער די האבען דערהאלטען באמענטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטאטישער סטאראסטווע און וואוינען אויפן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13, און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען.

צו דער קאמיסיע מוז מען צושטעלען א פאס אדער א דאקומענט מיט א פאטאגראפיע.

א שטיקל טובה פאר לעטניקעס

ספעציעלע וואגאנען פאר רייזענדע מיט באגאזש

(2) די לאדזשער באהן-מאכט אינפארמירט אונז, אז צוליב דעם וואס די פרעקווענץ אויף די הינטערשטאטישע באהנען איז זומערצייט זעהר א גרויסע און די פאסאזשירען מיט באגאזש קוועטשען זיך ארויס די נצרכים פון ענגשאפט, — איז בעשלאסען געווארען צו לאזען אין פערקעהר ספעציעלע וואגאנען, וואס וועלען זיין פערזעהן מיט אן אויפשריפט: „פאר פערזאנען, וואס רייזען מיט גרעסערן באגאזש".

פון הונגער

(2) אויף בארוטאוויטש-גאס 25 איז געפאלען פון הונגער אין חלשות דער 24-יעהריגער היימלאזער הענריק שווארצינסקי. פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל אריין.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: י. קאפראווסקי (נאוואמיעסקא 15), ס. טראווקאווסקי (בזשעזשינער 56), מ. ראזענבלום (סרודמיעסקא 21), מ. בארטאשעווסקי (פעטריקאווער 95), י. קלופטא קאנסנע 54, ל. טשינסקי (דאקיטשינער 53).

פאר פרובען גנב'ענען ים-גראז

(2) פאר'ן פרובען גנב'ענען ביי וואלף פאקולא (פאלודניאווא 2) א באלעם ים-גראז, וואס האט געדינט צום אויסבעטען מאטראצען — האט דער גנב סטאניסלאוו מייכזשאק בעקומען נעכטען א געריכטס-אורטייל — א יאהר טורמע.

וואס איז דאס אזוינס קאסקארין לעפערענס?

דאס איז אן אבפיהרונגס-מיטעל, וועלכעס איז פריי פון נעגאטיווע אייגענשאפטען און עס וועקט די טעטיגקייט פון די קישקעס. אהן מורא פאר צוגעוואוינען זיך קאן מען עס אנווענדען ביי כראנישע עצירות און ביי נייגונג דיק צו ווערען. מען נעהמט איין 1 אדער 2 פיגולקעס אין אוונד בעת'ן עסען. די הוצאה איז א קליינע, א בייטעלע 40 גראשען. צו בעקומען אין יעדע אפטייק.

ייִדיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20 טעל. 213-84

פאזיטיוו לעצטע 2 טעג!
לעצטע גאסט-אויפטריטען פון
בן=ציון וויטלער
מיט'ן אנסאמבל פון
יוכבד זילבערג
און אנסאמבל
פאר זייער אבפאהרען פון לאדז.
היינט זונטאג 2 פארשטעלונגען 12 פרי פרייזען פון 30 גר. אן 9.30 אוונט אלע פלעצער 1 זל.
די שטארק אויסגענומענע אפערעטע
מישא אין אמעריקא

אכטונג! מארגען מאנטאג, 9.15 אוונט געזעגנט זיך גאנץ לאדז מיט וויטלער'ן איבעראשענדע נייעס! 4 פארשטעלונגען אין איין אוונט פאר 1 בילעט. א ים מיט אטראקציעס וויטלער אין דעם וואס איהר האט נאך ניט געזעהן. א מתנה וויטלערס בילד צו יעדען בילעט. אויפ'ן פערלאנג אויטאגראמען. [illegible]

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוועכע-בעהאנדלונג און מעקסועלע בעראטונג.
אלע ארט אנאליזען.
נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע פרייזען.

DR. MED. H. LUBICZ
פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנק.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס-שעה'ן 8–10, 12–2, און 5–8 אוונד
און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארטע-זאל

כטוב „פיאקעס" ביין...

6 שיכור'ע וואיטקעס דעמאלירען דעם פאביאניצער „החלוץ" און ווארפען זיך שלאגען די אנגעקומענע פאליציאנטען

(2) אויף זאמקאווא 20 אין פאביאניץ האט זיך פערהערבעטען אין אווענד געמאכט גאר „לעך-בעה"ג".

די סיבה איז געווען, וואס ביי דעם סטרוזש פון דעם זעלבען הויז עדוואַרד זאנורסקי האבען זיך פערזאמעלט נאך 5 מאן פון זיינע באהעונטסטע קרובים און פריינד, ווי זיין לייבליכער ברודער, פראנצישעק, די ברידער יוזעף און וולאדיסלאוו גראבאוסקי, וויקטאר קאזיצקי און דער צוקערביע-איבהאבער פונ'ם זעלבען הויז, קאנסטאנטי וואי-טשעה.

האט מען „געריבען" א וואזשנע סעודה, און געוויסט אויף א גאר גרויסען אופן.

איז א געוויסען מאמענט, אז די הערצער און די נשמות פון די פרעסענדע און זויפענדע חברה-לייט האבען זיך איבערפולט מיט פרייד און לע-בעדסלוסטיגקייט, האט זיך דער ראש הוליטקעס, וואיטשיק אנגערופען צו די איבעריגע פשיאטשע-לעס:

— אנא וויעשא צא.... לאמיר גאר גיין מאַ-כען א פאזשאנדעק ביי די זשידעס !..

און מ'האט טאקע נישט לאנג געישוב'ט און געטראכט, און מ'איז אוועק, ווי די וואקעלדיגע געגדז איז דערזעלבען הויז — אין לאקאל פונ'ם „החלוץ", און זיך גענומען דארט מאכען שוואַרץ-שבת.

וואס עס האט זיך באר געפונען אין לאקאל האט מען איבערגעקערט און צעבראכען, אויס-געהאקט אלע שויבען, געשלאגען מכות רצח די מיטגלידער פונ'ם „החלוץ". און, אז ס'האט זיך געמאכט דאס גרויסע געוואלד, און ס'זענען געקומען צולויפען 3 פאליציאנטען, האבען זיך די צעיושעטע שיכורים אויך אויף די געווארפען שלאגען, און געוואלט זיי ענטוואפענען.

ערשט אנ'אנגעקומענע גרעסערע פאליציי-גרופע האט זיי אביסעל איינגעשטילט, און „פער-בעטען" זיי העפליך" וויטער צו פארטזעצען די סעודה אין ארעסט — וואו זיי זענען אוועקגעזעצט צו דער דיספאזיציע פון דער אויספארשונגס-מאכט.

כוליגאנישע „קאוואלעץ" אין פארק „יוליאנאוו"

ברידער געלבארט אריינגעווארפען געווארען אין סטאוו, ווערענדיג שיעור-נישט דערטרונקען

(—) פרייטאג פארנאכט האט אין פארק „יולי-אנאוו" פאסירט א סקאנדאליעזער פאל, וואס בע-ווייזט צום ווייטסטען ווי נויטיג עס איז א וואכזאם אויג פון דער פאליציי אין אלע ענגע-ליכע ערטער, וואו יודען זענען על פי רוב בע-דראהט מיט זייער לעבען. צו די ברידער געלבארט זענען פרייטאג נאכמיטאג געווען אין געשעפטליכע אנגעלעגענהייטען אויפ'ן שטח פון פארק „יולי-אנאוו". נאכ'ן ערלעדיגען זייער ענין, האבען די צוויי יונגעלייט, צוליב דער חמימה, גענומען אביסעל שפאצירען איבערן פארק. און אז ס'איז שוין דא א וואסער, וואסזשע זאל מען דאס נישט אויס-נוצען אין אזא הייסען זומערטאג. ברידער געל-בארט האבען געדונגען א לודקע בכדי זיך דורכ-פאהרען אביסעל, בינו-לבינו האבען עטליכע קריסט-ליכע יונגעלייט, וועלכע האבען זיך געבאדען אין סטאוו, זיך צוגעטשעפעט צו דער לודקע מיט די ברידער געלבארט, אזוי לאנג געמאכט „קונצ-שטיק" מיט דער לודקע, ביז... די לודקע האט זיך איבערגעקערט און די ברידער געלבארט זע-נען אריינגעפאלען אין וואסער.

נישט קענענדיג שווימען האבען די יודישע יונגעלייט זיך געטרונקען און די קריסטליכע כו-ליגאנעס, וועלכע האבען איבערגעקערט די לודקע, האבען געקנאקט פון געלעכטער.

צום גליק האבען שפאצירענדע ארום סטאוו בעמערקט די פערצווייפעלטע לאגע פון די זיך טרינקענדע יונגעלייט געלבארט; זיי האבען אויף-געהויבען אן אלארם, מען האט זיך געווארפען ארויס-צוציהען די זיך טרינקענדע פון וואסער און אינצווי-שען איז ארויסגערופען געווארען די „גיכע הילף", וועלכע האט די ברידער געלבארט, וועלכע האבען זיך געפונען אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד, קוים אפגעראטעוועט.

א געוויסער פראנטשישעק טשעשלאק (טרענק-נער 15), וועלכער האט געהאלפען ארויסציהען פון וואסער די ברידער געלבארט, האט דערקענט אין איינעם פון די כוליגאנעס, וועלכער הייסט קאלאמיא.

ס'וואלט געווען א יושר די פאליציי זאל זיך פערנעמען מיט די פערשוינען.

מאכט'ס א פשיעמנע וויראז...

געפונען די גע'גנב'עטע פאטאגראפישע אפאראטען

(2) ווי מיר האבען געמאלדען איז פאריגע וואך, אדורכגעפיהרט געווארען א גרויסע איינברוכס גנבה אין דער פירמע „קאדאק", (פיעטרקאווער 121) פון וואנען מ'האט ארויסגעגנב'עט 50 פא-טאגראפיע און פילם-אפאראטען אין דעם אלגע-מיינעם ווערט פון 15 טויזענד זלאטעס.

נאכ'ן לאנגען ארומזוכען, האט מען ארעס-טירט א געוויסען יוזעף אורשטיין (זאוואדזקא 21) ביי וועלכען מ'האט געפונען 4 פון די גע'גנב'עטע אפאראטען.

מ'האט אויך געפאקט אויף דער אויטאבוס-סטאציע (וואאולטשאנסקא 232) א וואליזקע מיט די איבעריגע אפאראטען. די וואליזקע האט עמי-צער איבערגעלאזט אויף „פשעכאוואניע", און איז שוין נאך איהר נישט געקומען...

רעפרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי" ציגעל-גאס 27 טעלעפאן 112-25

היינט זונטאג 2 גרויסע הנחה-פארשטעלונגען 2

12.30 — א פריהמארגען-פארשטעלונג

דעם

טאטענס ניגון

9.30 אווענד

אלע בילעטען אין פארטער נאר 1 זל.

מיט דעם גרעסטען אמעריקאנער סטאר

מיכאל מיכאלעסקא

דינסטאג, דעם 24-טען יולי מיכאל מיכאלעסקא'ס צווייטע גרויסע אויפפיהרונג

דער לעצטער טאנץ

מיט מיכאל מיכאלעסקא אין דער הויפט-ראלע.

דאנערשטאג, דעם 26-טען יולי גרויסע פאלקס און הנחה-פארשטעלונג

אויף די אונצעהליגע בריף און וואנדונגען פון לאדזשער טעאטער-עולם ווערט געגעבען נאר 1 מאל

מיט מיכאל מיכאלעסקא אין דער טיטעל-ראלע דאס וועלט-בערימטע לעבענסבילד

דער תלמיד חכם

אלע בילעטען אין פארטער נאר 1 זל.

אזא פאסט-פאקטום

מ'גייט כמעט אויף א העלפט רעדוצי-רען דעם לוין פון די קאנטראקטירטע פאסט-בעאמטע

אלע קאנטראקטירטע פאסט-בעאמטע, אהן אויסנאהם האבען בעקומען קינדיגונגס-בריף מיטן 1 ק. ח.

עס ווערט זיי פארגעלייגט צו שליסען א נייעם אפמאך — מיטן רעדוצירען זיי די לוינען אויף 41 פראצענט.

נ"ע הרבנית רבקה בענעט

שבת פ' דברים איז אין לאדז נפטר געווארן אין עלטער פון 52 יאהר די קאלושקער רביצין ז"ל די פרוי פון הרב ר' מרדכי ראובן בענעט פון קא-לושקי.

די נפטרת איז בעקאנט געווען אין די חסי-דישע קרייזען מיט איהר צדקות און אפפערווילליקייט לטובת ארימע און קראנקע.

הרבנית רבקה בענעט האט געשטאמט פון גרויסען יחוס. זי איז געווען אנ'אייניקעל פון הרב ר' פישעלע מסטריקאוו און אנ'אייניקעל פון בריזער רב ר' לייבוש חריף ז"ל.

מ'וועט שטארקער אכטונג גע-בען אויף די ראווער-פאהרער

(2) מחמת דאס, וואס די ראווער-פאהרער פיהלען זיך זעהר גוט אויף די אספאלטירטע גאסן, ובפרט אויף דער פיעטריקאווער, וואו זיי פער-שנעלערן דעם טעמפ פון זייער פאהרען און שע-דיגען אפט פרידליכע פוס-גייער, האט די סטא-ראסטווע נעכטען ארויסגעגעבען א פעראָרדענונג, אז די פאליציי זאל אויף זיי האלטען מעהר אויג.

ד. ה. אויב זיי וועלען פאהרען צו שנעל, זאל מען זיי מאכען די געהעריגע פראטאקאלען.

מיט א „טויט-שלעגער" איבער'ן קאפ

פאליציאנט פערוואונדעט געווארען פון ארעסטירטע אוואנטוריסטען

(2) דער פאליציאנט סוכאצקי האט עהער-נעכטען ביינאכט פערהאלטען אויף דער מאניושקי-גאס 2 אוואנטוריסטען, וועלכע ער האט אפגעפיהרט אין 7-טען קאמיסאריאט. אויפ'ן וועג האבען די חברה-לייט זיך גענומען בערוועען מיט'ן פאליציאנט דערביי האט איינער פון זיי דערלאנגט דעם פאליציאנט א זעץ אין קאפ אריין מיט א „טויט-שלעגער".

הגם דער פאליציאנט איז אפגעגאנגען אין בלוט, איז איהם געלונגען אפצופיהרען די אוואנטו-ריסטען אין קאמיסאריאט אריין.

אויך א געשעפט...

מ'גנב'עט מעשענע גאלקעס פון די פראנט-טירען

(2) אין דעם אויספארשונגס-אמט זענען אנ-געקומען מעלדונגען, אז אין לאדז האט זיך א דערוויייל נישט-ענטדעקטע גנבים-באנדע גענומען צו א נייער ספעציאליטעט — צו אפשרויפען און אוועקגנב'ענען די מעשענע גאלקעס פון פראנט-טירען.

אזוי האט מען, למשל פעהרנעכטען ארויס-געדרייט די אלע מעשענע גאלקעס פון די הייזער אויף אנדזשעיא גאס.

ס'איז ווי איינער זאגט: „איינער נעהמט אוועק די גאל, און דער צווייטער די גאלקעס...

דער אריער-פאראגראף

ר. איזראעל

167

שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט

דאך האט זיך דאס יונגעל ענטשידירט און צום סוף ארויסגעלאזענדיג די אויגען געפרעגט:

— זאגט מיר מאדאם, צוליב וואס אינטערעסירט איהר זיך מיט מיר, פארוואס זארגט איהר פאר מיר, דיינט דעמאלט איך בין נאך א קליין קינד געווען ביז היינט ווען איך בין שוין באלד דערוואקסען און איך וועל שוין באלד דארפען אנהויבען אליין צו ארבייטען אויף ברויט, און נישט נאר איהר זארגט פאר מיר אויס ריין פילאנטראפישע מאטיווען, ס'איז אנ'אנדערע. שוין און אנ'אנדער זארג פאר מיר, אזא שוין, וועלכע איך קאן מיר נישט פערטייטשען, וועל-כע איך ווייס נישט מיט וואס פארא נאמען זי אנ-צורופען, צוליב וואס טוט איהר דאס אלץ?

— דאס וועסט דו זיכער נישט פערשטעהען, מ'קען דאך סוף כל סוף מיט דיר נישט רעדען ווי א דערוואקסענעם מענש, ס'איז א גאנץ פשוטער ענין, איך האב זיך פעראינטערעסירט מיט א קינד, מיט דעם ערשטען בעסטען, פונקט אזוי ווי דו ביזט עס געווען, האט עס געקענט זיין דאס צווייטע, דאס דריטע, אדער דאס פערטע קינד וועלכעס איך האב געזעהען אין דער ערציהונגס-היים פון וואנען איך האב דיך גענומען.

מאדאם, און מיר דוכט זיך, אז עס איז נישט אזוי, אז איהר האט אויף מיין ארט נישט געקענט נעהמען קיין אנדער קינד, נאר איהר האט דווקא מיך אויסגעקליבען און דעריבער פרעג איך, פארוואס גראד מיך?

— זיי נישט קיין נאר האט פרידא געזאגט און געגלעט דאס יונגעל איבער'ן קאפ.

די טרעהרען האבען איהר געשטיקט אינ'האלז, זי איז געווען גרייט יעדען אויגענבליק זיך צוצוווי-נען, ס'האט איהר אזוי פערקלעמט ביים הארצען, אז זי איז גרייט געווען ארויפצווארפען זיך אויף איהם און צודריקען צו זיך און זאגען

— קינד מיינס, דאס איז אלץ הערגאר, ווייל דו ביזט מייגער פון מיין בלוט און פלייש און דעריבער בעשיץ איך דיך און וויל דיך מאכען פאר א מענש, אבער ווי אזוי רעדט מען אזעלכע זאכען מיט א יונג קינד, מייט א יונגעל פשוט, זי האט זיך געציהלט אריינגעקוועטשט אין א ענגען ווינקעל, און וועלכע עס דראהט דערשטיקט צו ווערען

— איהר ווייסט מאדאם, האט דאס יונגעל געזאגט, און נאך מעהר געענגט די גרויסע בלויע אויגען, פארוואס ווייגט איהר? האב איך אייך מיט עפעס וועה געטון? גלויבט מיר, אז איך האב אייך נישט געוואלט טרעפען מיט מיינע פראגעס, אבער ס'טוט מיר עפעס אזוי וועה ווי א ווארים וואלט מיך געגאגט און געפרעסען אין מיר, איך זאג אייך, צו, אז איך וועל די פראגע מעהר נישט בערירען, איך וועל זיך פייניגען, איך וועל צומאכען די אוי-גען, כדי איך זאל גארנישט זעהען, כאטש וועל מיר פערשטאפען די אויערן, אז איך זאל גארנישט הערען, איך וועל זיין אין אונוויסענהייט, ביז איך וועל ווערען, לויט אייער מיינונג, א גרויסער און דעמאלס וועל איך דיך הערויסען אלץ וואס פייניגט און דריקט מיך, איצט וועל איך מעהר ווענגען דעם נישט רעדען איך פערזיכער אייך, נאר ווייגט נישט

די דאזיגע הארציגע ווערטער פון דעם יונגעל האבען געהאט א פעדקעהרטע ווירקונג, פרידא האט זיך נישט נאר נישט בערוהיגט, נאר איהר אויפרעגונג איז אלץ מעהר געשטיגען ביז צו אנ'-אויסברוך פון א ספאזמאטיש געוויין

גוסטאוו האט פערמאכט די טיר, אז קינער זאל נישט הערען. ער האט גארנישט גערעדט, ער האט געוואַרט ביז פרידא וועט זיך בערוהיגען, זי האט זיך געוואלט בעהערשען מיט אלע מיטלען האט זי זיך געפרובט איינצוהאלטען, וואס האט זיך איהר ענדליך איינגעגעבען.

— ניין, גוסטאוו האט פרידא געזאגט לאכענ-דיג און ווייענדיג צוזאמען, איך האב נישט גע-וואלט איך האב נישט געוואלט ווייגען, כ'ווייס נישט וואס עס איז מיר פלוצלינג געשעהען, עפעס אזא מאדנע געפיהל האב איך געהאט ווען איך האב דיך געהערט רעדען וועגען אזעלכע ערנסטע ענינים, אז איך האב מעהר נישט אויסגעהאלטען

— בערוהיגט אייך מאדאם, איך בעט אייך איז אייך שוין בעסער? איך וועל שוין מעהר נישט רעדען

— ניין פערקעהרט האט פרידא זיך ענהליך דעצידירט, פערקעהרט איצט איז מיר שוין גארנישט און ס'וועט מיר שוין גארנישט געשעהען, איך האב זיך שוין דעצידירט, פרעג מיך ווענען וואס דו ווילסט און איך וועל דיר ענטפערען, איך וועל דיר זאגען אל ן וועגען וואס דיר האנדעלט זיך, הגם דאס וועלען זיין פאר דיר ענטציקונגען, נישט אנגענעהמע און פיינליכע זאכען, אבער ס'איז גענוג אזוי צו לעבען, ס'איז גלייכער צו זיין אפען און ערליך.

אויב די פערשטעהסט שוין אזוי פיל

דאס יונגעל האט זיך ממש דערפרעהט, ס'איז געווען קענטיג, אז גוסטאוו זוכט איין די גרעסטע וואס פארא פראגען ער זאל שטעלען. סוף כל סוף איז ער נאך געווען א יונגעל און האט נישט געטראכט ווי אזוי ער זאל זיך נעהמען צו דעם ענין, ענדליך האט ער אויסגעפינען א פראגע און האט זיך נאכגעגעבען און פשוט אוועקגעשטעלט

— נישט אמת, מאדאם, אז דער הער, וועלכען איהר האט מיר פארגעשטעלט איז נישט אייער מאן?

— ניין, דאס איז נישט מיין מאן

— פארוואס האט איהר געוואלט, אז איך זאל מיך מיט איהם בעקענען?

— איידער איך וועל דיר ענטפערען אויף דער דאזיגער פראגע וואלט איך ערשט געדארפט פיל פראגען פערענטפערען, דאס וואלט געווען די סאמע לעצטע פראגע, כ'האב געמיינט, אז דאס ערשטע וואס דו וועסט מיך פרעגען וועט זיין טאקע דאס פארוואס איך האב טאקע דיך ארויסגענומען אין דער ערציהונגס-היים. דאס איז טאקע נישט געווען צופעליג. איך האב דיך געזוכט דווקא דיך, ווייל דו ביזט נישט פאר מיר קיין פרעמדער

הגם דאס יונגעל האט זיך געריכט אויף אזא ענטפער, האבען די פשוט'ע ווערטער פון דער פרוי געמאכט אויף איהם א פערביטערטען איינדרוק. די גאנצע צייט האט ער מורא געהאט, אז דער אמת וועלכען ער האט געטראגען אין זיך זאל זיך בעשטעטיגען און איצט ווען דער אמת האט זיך בעשטעטיגט, האט ער פאר איהם זיך שטארק דער-שראקען

— איך בין נישט אייערס קיין פרעמדער?.. האט ער איבערגעחזרט. פארוואס? ווי אזוי? ווי קומט דאס, אז איך זאל נישט זיין פאר אייך קיין פרעמדער?

(פארטזעצונג קומט)

אפקלאנגען פון די בהלה-טעג

2 אוואנטוריסטען פערמשפט צו תפיסה פאר שטעכען איך גאס דעם יודען שמעלצמאן

(2) דעם 30 מאי ד. י. ווען לאדז איז געווען אויפגערודערט צוליב די בלוטיגע אונרוהען, וועלכע זענען געווען ארגאנזירט דורך די לאדזער נאציאנאל-סאציאליסטען, האט אויף דאג פולנאצנא און נאוואמיעסקא פאסירט א בלוט-פערגליווערענדער פאל.

צוויי שכור'ע פערשוינדלעך האבען מיט רעש זיך דורכגעטראגען די גאס און מיט א מעסער גע מאכט איינינע וואונדען אין דער ברוסט א גע-ויסען שמחה שמעלצמאן. די אוואנטוריסטען האבען זיך נישט בעגנוגענט בלויז מיטן מעסער און צוגעשלאגען שמעלצמאנען מיט א פלאש איבערן קאפ.

די „ניכע הילף“ האט שמעלצמאנען אמבע-פיהרט אין שפיטאל אריין, וואו ער איז געלעגען א לאנגערע צייט.

די כוליגאנעס זענען געווען די ברידער רודניצקי, ביי סטאניסלאוו רודניצקי'ן איז נאך געפונען געווארען דאס פערבלוטיגטע מעסער, מיט וועלכען ער האט פערוואונדעט דעם יודישען יונגנמאן.

נעכטען זענען די אויסוואורפען געשטאנען פאדן משפט פון שטאט-געריכט. זיי האבען זיך נישט מודה געווען, זיי זענען גראד געווען שכור, האבען זיי זיך פערענטפערט. לסוף איז סטאניסלאוו רודניצקי פערמשפט געווארען אויף 8 חדשים און יוזעף רודניצקי אויף 6 חדשים תפיסה.

דער קאמף מיט'ן שמוץ

אין דיביידלעך מיט די קיהלונגס-משקאות

(3) די לאדזער סאניטאר-מאכט האט פעסט-געשטעלט, אז אין די זאדע-וואסער-ביידלעך בע דינט מען זיך אפט מיט נישט-ענטשפרעכענדע מכשירים צו וואשען גלעזער: מ'וואשט די גלעזער פראסט פשוט אין איינעם און דעמזעלבען וואסער — א שוועבק געטון אין דעם פעמעשאף (פאמיניצע — בלעך) און אראפ פון מארק- נאט'ס, און טרינקט פאלעסטינער זאדע-וואסער מיט אמעריקאנער סאק!..

אזוינע פון אזא „היגיענע“ קומט נישט צו קיין געזונד, און מ'קאן זיך אנפערדינען א פאס-קודנע קרענק, האט די סאניטאר-מאכט ארויסגעגע-בען א פעראָרדנונג שטרענג אפצוהיטען די עלע-מענטארע היגיענע-פארשריפטען.

סחורות ווערען בטל בטיטל...

פעראָרדנונג פון דער סטאראסטווע וועגען גראבע טיטלעך

(2) די לאדזער שטאטישע סטאראסטווע האט פעסטגעשטעלט, אז אין שטאט ווערען ביי די געשעפטען בענוצט נישט היגיענישע גראבע פאפיר-טיטלעך, וואס זענען גענלעבט מיט פאפ.

די דאזיגע טיטלעך האבען פאר דעם קונה די חסרונות, וואס 1) זיי זענען גראב און וואגיג, און 2) מוגם פאפ אדער אנדער מין קלעבעכץ זענען זיי נישט היגיעניש.

צוליב דעם איז ארויסגעגעבען געווארען א שטרענגע פעראָרדענונג, אז מהיום והלאה דארפען די טיטלעך זיין פון דינעם פעסטען פאפיר און זיי דארפען געקלעבט ווערען מעכאניש. אין געגענפאל וועלען די שולדינע צוגעצויגען ווערען צו פעראנט-ווארטליכקייט און וועלען בעשטראפט ווערען.

אמאל האט געגילט אל תסתכל בקנקן... איצט איז — תסתכל בטיטל.

ביאליסטאק קאנקורירט שטארק מיט לאדז

צוליב דעם אונטערשיד אין די ארבייטער-לויגען

(אג) דער היי-יעהריגער ווינטער-סעזאן אין דער שטריכגארן שפינעריי שטעהט נאך אלץ אונטער א פראגע-צייכען. די שפינעריי-בעזיצער פערזיכערן, אז זייער פראָדוקציע האט זיך פערקלענערט אויף א דריטעל. די סבה פארוואס די פראָדוקציע אין די שטרייכגארן שפינערייען האט זיך אזוי פערקלענערט, איז די מורא פון די מיטעלע און קליינע פאבריקאנטען פון א צו שטארקען אנבאָט פון טעקסטיל-סחורות. זיי האבען שוין די ערפאה-רונג פון פערגאנגענעם זומער-סעזאן, ווען עס איז געבליבען אויף לאגער א סך סחורות. א סך שפילט אויך דא מיט דער דוחק אין אומזאץ-קאפיטאל, וואס איז נויטיג די פאבריקאנטען אנצוהויבען די פראָ-דוקציע. מיט גרוים שוועריקייטען רעאליזירען איצט די פאבריקאנטען די אלטע חובות, וואס זיי קומט פאר די פערקויפטע זומער-סחורות פון די פראָווינץ-נעלע דעטאליסטען און הורטאָוניקעס.

די צווייטע סיבה פארוואס די פראָדוקציע האט זיך פערקלענערט איז די שטארקע קאנקורענץ מצד די ביאליסטאָקער פאבריקאנטען, וואס האט זיך לעצטענס זעהר פערשטארקט. ווי בעוואוסט קאנקורירען צווישען זיך לאדז און ביאליסטאק שוין זייט א לאנגער צייט, הויפטזעכליך אויפן געביט פון ביליגע ארטיקלען. לעצטענס פיהלט לאדז שטארק די דאזיגע קאנקורענץ, אזוי למשל, האט זיך די פראָדוקציע פון וועלורען און פאלטאָ-שטאף במעט אינגאנצען אריבערגעטראגען קיין ביאליסטאָק, וואו די קאלקולציע איז א ביליגערען די ביליגע קאלקולאציע פון די ביאליסטאָקער פאבריקאנטען שטיצט זיך קודם כל אויף דעם ביליגען ארבייטס-לוין, וואס פערליכטעט אין ביאליסטאָק.

סענסאציאנעלע פרטים וועגען דעם בלוטיגען 30 יוני אין דייטשלאנד

(ענדע פון לער 4־טער זייט)

האט מיטגענומען אקטען, ערנסט'ס לעצטע בעפעה-לען און פערטרויליכע מיטטיילונגען, בכדי צו בע-וויזען, אז דער דערשאסענער האט געגען היט-לער'ען גארנישט געפלאנט. אין מינכען האט מען איהם אבער צו היטלער'ן נישט צוגעלאזט. נאך די שוץ-שט אפעטען האבען איהם ארעסטירט, צוריק-געשיקט קיין ליכטערפעלד און דארט דערשאסען.

רעהם האט מען נאכן ארעסט געגעבען 15 מינוט צייט זיך צו דערשיסען. ער האט נישט געוואלט און געשריגען: „היטלער האט מיך פער-ראטען, איך בין אונשולדיג! דאס וואס מען בע-געהט געגען מיר איז א פאליטישער מארד“. ער האט געמאכט אזעלכע געשרייען, אז נאך איידער די 15 מינוט זענען אדורך, האט מען איהם דערשאסען.

ערנסט'ס אדיוטאנט, דער בעקאנטער לופט-פליהער, וואס איז אויסגעצייכענט געווארען מיט דעם ארדען פור-לע-מעריט, געהרט, ווען ער האט זיך דערוואוסט, אז ערנסט איז דערשאסען געווא-רען, האט ער זיך אליין צוגעשטעלט. אויך ער איז דערשאסען געווארען. אויך ערנסטס צווייטער אדיוטאנט, מאנשילד, איז דערשאסען געווארען.

די קערפער פון די דערשאסענע זענען דורכן אי-נערן-מיניסטעריום ארויסגעגעבען געווארען די קרובים. דערביי האט געהרט מוטער געשריגען, אז זי וויל רעדען מיטן מערדער פון איהר זוהן, אויף דער פראגע וועמען זי מיינט, האט זי גע-ענטפערט „דעם מערדער גערינג“. מען האט זי ארויסגעווארפען פון מיניסטעריום. דאן האט זי „אונטער דען לינדען“ געשריגען, אז גערינג האט ערמארדעט איהר זוהן. מען האט זי ארעסטירט און אפגעפיהרט אהיים.

אין ליכטערפעלד זענען די עקזעקוציעס אויסגעפיהרט געווארען אונטערן קלאנג פון פויקען דורך 8 אפטיילונגען פיהרער פון היטלערס לייב-גווארדיע.

דער רייכסמיניסטער און שטאהלהעלם-פיהרער זעלדטע, איז זונטאג דעם 1 יולי, צושלאגען גע-ווארען פון די שוץ-שטאפעטען. מאנטאג דעם 2 יולי האט ער זיך בעהאלטען אין האטעל קריסטאל. דער פריהערער פיהרער פון שטאהלהעלם, דיסטער-בערג, איז ארעסטירט געווארען אין מינכען און געשמידט אין קייטען איבערגעפיהרט געווארען אין דער תפיסה אין מאאביט, וואו ער זיצט נאך ביז היינט. אויך דער אדיוטאנט פון געזו. קרוינ-פרינץ מאיאר פאן מילדנער זיצט אין מאאביט. אויך דער געזו. קרוינפרינץ אליין נישט טוקענדיג אויף אלע הפחשות, איז אין דער צייט פון 30 יוני ביז דעם 1 יולי געווען ארעסטירט.

SAFE jest najpewniejszem miejscem przechowywania posagu Twojej córki.

„אנגעצויגען“ א צעהנדליג כלות

און דערפאר בעקומען 8 חדשים טורמע

(2) אין שטאטישען געריכט איז פארגעקומען דער פראצעס געגען מארטשין קארמען, וועלכער האט זיך אויסגעקליבען פאר זיין פאך, תנאים צו שרייבען, געהמען א דערויף אויפן גדן און די דאזיגע פראצעדור כסדר איבערצוחזרן, אזוי האט ער געמאכט מיט א צעהנדליג כלות, וועלכע האבען איהם סוף-כל-סוף ארייגעהאקט אין חר גדיא.

דער פערזוין האט נישט געמאכט קיין סוד, אז ער האט אויף אזא אופן „אנגעצויגן“ זיינע כלות ער האט אבער דאס געטון צוליב דעם, ווייל ער האט נישט געהאט צו עסען.

דאס געריכט האט איהם פער'משפט אויף 8 חדשים טיורמע.

וויטלער געזעגענט זיך מיט לאדז

היינט ווערט געשפילט 2 פארשטעלונגען, איינע 12 פריה צו שפאט ביליגע פרייזען פון 30 גר. אן, די צווייטע 9,15 אוונד אלע פלעצער 1 זל. ס'ווערט געגעבען די שטארק אויסגענומענע שלאגער-אפערעטע מישא פון אמעריקא מיט א סך רוסישע מוזיק און טענץ. דאגעגען מארגען, צום געזעגענען ברייט וויטלער צו איבערראשענדעס.

ראדיא-פראגראם

זונטאג, דעם 22-טען יולי 1934

8,30 פריהמארגען-אודיציע, 8,35 גראמאפאן, 8,38 גימנאסטיק, 8,53 גראמאפאן, 9,10 גראמאפאן, 9,25 גראמאפאן, 10 גאטעס-דינסט, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,10 פאפולערער קאנצערט, 1 מוזיק, פעליעטאן, 1,10 קאנצערט פון לייכטע מוזיק, 1,45 פארל. אדאם טאנסקי, 2 קאנצערט פון פוילישע פאלקס-מוזיק, 3 גראמאפאן, 4 קאנצערט, 4,45 פון טעניס-מאטש „פוילען-בעלגיען“, 5 רעפערטואר פון די טעאטערן, 6,15 פליטען, 6,45 ליטעראַרישער פעליעטאן, 7 פערשידענעס, 7,10 ספארט-ידיעות פון לאדז, 7,15 קאנצערט פון לייכטע מוזיק, 8 געקליבענע נאדאנקען, 8,02 אקטועלער פעליעטאן, 8,12 פאפולערער קאנצערט, 9,02 אויף דער לעמבערגער פרעהליכער כוואליע, 10 גראמאפאן, 10,15 ספארט-ידיעות, 10,30 פליטען, 11 ידיעות, קאמוניקאטען, 11,05 טאנץ-מוזיק.

מאגען-שמערצען, מאגען-דרוק, פערשטאפונג, דארם-פוילעניש ווערען שנעל בעזייטיגט דורך דעם געברויך פון נאטירליכען ביטער-וואסער

Franciszka Józefa

א גלאז קורץ פארן שלאפען געהן, פרעגט דאק טוירים. צו בעקומען אין אלע אפטייקען און מקלאד-אפטעקעס.

קאמוניקאט.

דער זייגערמאכער און יובעליר-אנשטאלט פון **I. SOŁOWEJCZYK**

געג. פון 1902, מאכט בעקאנט די ג' קליענטען, דאס פון 15-טען ד.ח. האט ער איבערגעטראגען דעם געשעפט פון פיעטריקאווער 27 אויף פיעטריקאווער 54.

בעמ.: מיט'ן גייעם איינגענטימער פון געשעפט פיעטריקאווער 27, האב איך נישט קיין געמיינזאמעס.

אינפארמאציעס וועגען פאהרען נאך
עגיפטען, ארץ-ישראל, סיריען
Sekret. Wydziału Turystycznego
Ż. B. Z. Zawadzka 6, tel. 204-67.

Dr. med.
Ign. MARGOLIS
OKULISTA

פעררייזט. פון 1-טען אויגוסט ווערט דער קאבינעט איבערגעטראגען אויף פיעטריקאווער 113, טעל. 165-17
צמפפאנגם-שעהן פון 1—2 און פון 5—7 אוו.

כעמיש-באקטעריאלאגישער לאבאראטאריום
מ. שאץ
לאדז, פעטריקאווער 37.
פיהרט אדורך זעמטליכע ערצטליכע אנאליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע, אא.

Dr.
S. Kantor

ספעציאליסט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען (סיפיליס און טריפער), היילט מענער-שוואכע וואוינט יעצט
Piotrkowska 90, tel. 129-45

נעמט אן פון 8—2 נאכמ. און פון 4—9 אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8—2 נאכמ.
פאר אונבעמיטעלטע — לעמשניצע-פרייזען.

Dr. med. **Niewiażski**

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמיטאג.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

STARSZY FELCZER
B. JOSKOWICZ
Północna 4, tel. 141-86.
שטעלט טעגליך פאהען מיט פרישע קראוויאנקעס
און גיט אויך ארויס בעשייניגונגען.
נעמט אן פון 8—11 פריה און פון 4—7 נאכמ.

Poradnia
WENEROLOGICZNA
הויט און ווענערישע קראנקהייטען
איז געווארען איבערטראגען אויף 2 זשעלאזנא 2
(פיעטריקאווער 47)
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד, זונטאג און הגאות פון 9—2 מיטאג.
א וויזיט 3 זל.
פון 11—1 מיטאג און פון 3—4 נאכמ. נעמט אן א פרוי-דאקטאר.

לעטשניצע
פאר ווענעריש קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 205-38
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד.
ווענעריש-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהייטען, אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

מודעה. ברוך-קראנקע' קריפעל!

ליידענדע אויף פערשידענע ביין-פערקרימונגען פון גוף (הויקערס)!

נאך לאדז איז געקומען צום ערשטען מאל דער אמת'ער וועלט-בעריהמטער ספעציאליסט
Ortoped **Natan Rapaport**
פון וויען מיט לאנגיעהריגער פראקטיק און נעמט אן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אוונט
אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23
(פריהער זמכארניא 23)

ברוך-ליידענדע! איהר קענט געזונד ווערן אהן בלוטיגע אפעראציעס דאמפטעט אייער געזונד כל-זמן ס'איז נאך צייט, ווייל דער ברוך ווערט גרוים ווי א מענשען-קאפ, די קישקעס ווערען פערדרעהט און מ'קען בראנדיג ווערען. א הילף און א רפואה! דורך מיין מאדערנע ערפונדענע ספעציעלע הייל-בענדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע ביי אנפאנגס-ברוכען. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל-אפאראטען נאך דעם סיסטעם פון פראפעסאר ד"ר האפפא, ד"ר העססינג און קאללאט. געגען אלערליי פערקריפלונגען, פערקרימטע פיס ווי אויך שמערצענדע פלאט-פיס, פאר אמפוטירטע אינוואלידען אמעריקאנישע קונסט-פיס (סאלאן-ארבייט).
פאר דאמען נאך אפעראציעס קינסטליכע ברוסטען.
ביים ארפאלאזען זיך פון מאגען, קישקעס און געבירט-מוטער, עמפפעהל איך ספעציעלע הייל-בענדאזשען לויט דעם סיסטעם פון פראפ. ד"ר גלענארד.
געדענקט די אדרעס:
ארטאפעדישע אנשטאלט 23 פילסודסקיעגא 23.

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

היינט פרעזענטירען מיר! דאס אידעאלע ליבעס-פּאר CLARK GABLE און JEAN HARLOW אין דער ליבעס-דראמע — רעזשי Victor Fleming א. ג.

„פּלאטינענע בלאנדינקע"

וויט פון דער ציוויליזאציע, אין האַרץ פון אינדאָ-כינע, אין לאַנד פון גיהנום'דיגע שטורמען, שפּילט זיך אָפּ אַ ליבעס-דראַמע פון צעוואַלדיגער תאוה און קאמפען פון אַ געפּאַלענע פרוי וועגען רעכט צו ליבע. ▬ אויסערן פּראָגראַם: קלאַנג-צוגאַבע פון PAT ווי אויך וואכען-זשורנאַל פון FOX

KOMUNIKAT.

Biuro Ewidencji Ludności Zarządu Miejskiego w Łodzi podaje do wiadomości, że w związku z obowiązującem obecnie rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13/34, poz. 103) o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu, ustalony został na terenie m. Łodzi nowy tryb postępowania przy załatwianiu formalności celem uzyskania zezwolenia na pochowanie zwłok.

Według postanowień, zawartych w tem rozporządzeniu osoba, która zajmie się pochowaniem zwłok, winna po otrzymaniu od lekarza wypełnionej karty zgonu w 2 egzemplarzach (karta zgonu — I i karta zgonu — II) zgłosić się z powyższą do biura meldunkowego, w rejonie którego zmarła osoba zamieszkiwała celem potwierdzenia danych personalnych. Kartę zgonu Nr. 1 biuro meldunkowe po potwierdzeniu zwraca osobie, zajmującej się pochowaniem zwłok celem przedłożenia jej we właściwym urzędzie Stanu Cywilnego, t. j. w odpowiedniej parafji wyznaniowej, względnie w Urzędzie Stanu Cywilnego przy Zarządzie Miejskim w Łodzi dla sporządzenia aktu zejścia, poczem karta ta służy, jako pozwolenie na pochowanie zwłok. Oprócz karty zgonu należy przedstawić w biurze meldunkowem kartę wymeldunkową dla zmarłego łącznie z domową książką meldunkową.

Czynności te będą załatwiane począwszy od dnia 17 lipca 1934 r. przez poszczególne biura zameldunkowe poza kolejką w godzinach urzędowych od 8—15, a w soboty od 8—13.30.

W wypadkach nagłych (dotyczy to zwłaszcza osób wyznania mojżeszowego), gdy biura meldunkowe już nie będą czynne, karty zgonu potwierdzane będą w Biurze Ewidencji Ludności, ul. Zawadzka Nr. 11, okienko Nr. 3 w dnie powszednie od godz. 15—21, w soboty od godz. 13.30—19, zaś w niedziele i święta od godz. 10—12.

Biura meldunkowe mieszczą się:

Biuro Meldunkowe Nr. 1, ul. Łagiewnicka 30, obejmuje rejon I, II i III-kom.
„ „ „ 2 „ Gdańska 29, obejmuje rejon IV, V i VI-
„ „ „ 3 „ Nawrot 93 „ VIII, IX i XI-
„ „ „ 4 „ Piotrkowska 78 „ VII i X-
„ „ „ 5 „ Wólczańska 251 „ XII, XIII i XIV

Komisarz Rządowy
W. Wojewódzki.

אויף די הייסע טעג

בוימוואלענער פּילעי	0.96 זל.
בוימוואלענער מושלין	„ 1.08
געדרוקטער באַטיסט	„ 1.08
געדרוקטער סאַטין	„ 1.14
געמוסטערטע עטאַמינען	„ 1.77

אַ גרויסער אויסוואַהל פון באד- און פּלאַזשע-ארטיקלען,
אויך לעזשאַקעס און גערטנער-פאטעלען.
אַלע אפּטיילונגען זענען רייך פערזעהן

KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICIŃSKA 54 · Dojazd tramwajami 10/16

ŁÓDZKIE WĄSKOTOROWE

ELEKTRYCZNE KOLEJE DOJAZDOWE

Sp. Akcyjna

zawiadamiają, że

od piątku dnia 20 lipca 1934 roku

uruchomiono stałą komunikację autobusową na szlaku

Łódź-Pabjanice-Kolumna-Łask-Zduńska Wola-Woźniki-Sieradz

według następującego rozkładu jazdy

Odchodzą do Sieradza

z Łodzi — (dworzec autobusowy ul. Wólczańska Nr. 232) o godz. 6.35 i 17.oo

z Łodzi — (plac Reymonta pociągami Ł. W. E. K. D. z przesiadaniem w Pabjanicach na autobus) *o godz. 9.20, 12.40 i 16.40*

Odchodzą do Łasku

z Łodzi — (dworzec autobusowy ul. Wólczańska 232) o godz. 6.35, 8.30 i 17.oo

z Łodzi — (plac Reymonta pociągami Ł. W. E. K. D. z przesiadaniem w Pabjanicach na autobus) o godz. 6.20, 8.20, 9.20, 9.40, 10.oo, 12.20, 12.40, 13.40, 15.oo, 16.20, 16.40, 17.40, 20.oo i 21.oo

Odchodzą z Sieradza

do Łodzi — (bezpośrednie) o godz. 6.30 i 14.55

do Łodzi — z przesiadaniem na pociągi Ł. W. E. K. D. w Pabjanicach o godz. 6.30, 8.35, 11.40, 14.55, 19.oo i 19.50

Odchodzą z Łasku

do Łodzi — (bezpośrednie) o godz. 7.30, 15.55 i 21.10

do Łodzi — z przesiadaniem na pociągi Ł. W. E. K. D. w Pabjanicach o godz. 7.30, 9.35, 9.40, 11.oo, 12.20, 12.40, 13.40, 15.oo, 15.55, 16.20, 17.40, 20.oo, 20.55, 21.10 i 22.15

U w a g a: Bilety kombinowane z przesiadaniem w Pabjanicach sprzedają konduktorzy pociągów Pabjanickich Ł.W.E.K.D., oraz konduktorzy w autobusach.

ברוך-קראנקע!!!

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז. פון דעם אין גאנץ פוילן בעריהמטען ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפּארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארען אנערקענט פון פיר בעסטע פראפעסארען.

Dyr. J.Rapaport

ברוך-ליידענדע! ספעציעלע ארטאפעדישע גומי-הייל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט בעזייטיגען אהן שום אפּעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאלג, די שווערסטע, געפעהרלעכסטע און פערעלטערטסטע ליידענדע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד. הייל-באנדאזשען פאר צו-ריקגעקומענע ברוכען נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען נעגען ארפאלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס, הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!

אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט ווערען אויסגעפערטיגט די הייליבערסטע און פון פיל פראפעסארען אנערקענטע בעסטע סטעצע, ארטאפעד. הייל-גארסעטען פאר פערקריממונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינד-זוכט, ליסטוגגען, פערקרימטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע קינסטליכע הענד (פראטעזען) און פיס, ווי אויך די פראקטישסטע ארטאפעדישע אפּאראטען פאר שמערצליכע פלאטפיס לויט גיפס-מאדעל.

אכטונג! / אכטונג!

אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערען נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.

30 יעהריגע פראקטיקע, פולע גאראנטיע!

ערמעסיגטע פרייזען! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו. עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעזפ. ספאל. (קאסא-כאָריך).

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק

היערמיט דריק איך אוים מיין הערצליכסטען דאנק דעם ארטאפעד. ספעציאליסט ה' דיר. י. ראפאפּארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10, פראנט, פארטער, פאר'ן אמבאלמען מיר מיין דאפעל-ברוך, וועלכעס האט מיר פיל יאהרען זעהר שווערע שמערצען פערשאפט. איך ערקלער דא מיט צופרידענהייט, דאס א דאנק ה' דיר. י. ר. האט מיט זיין אויסגעצייכענטע מעטאדע זעהר פיל געהאלפען און איך פיהל מיך זעהר גוט און ערבייטספעהיג, פאר וועלכעס איך דאנק איהם בעסטענס.

אברהם קאמעלגארן, לאדז.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

עס קאן זיך מעלדען קוואליפיצירטע שמריקער=נייהער (רינס) ארויסצוגעבען גענצליך אויסצופערטיגען מיט רעפּעזירען. צעגעלניאנא 15, ליבראווסקי. 3005

נויטיג קוואליפיצירטע וויקאנטשער-קעס צו וואלענע ארבייט, אויך א שיק-יונגעל, באלד נעצאהלט, ביי לעמבער, סקווערצאווא 13.

נויטיג א לערן-יונגעל צו סוויטערס, באלד נעצאהלט. פּאלנאצנא 12, 1-טער איינגאנג, פארטער, רעכט. 2997

עס ווערט געזוכט פון דאפארט א קוואליפיצירטע פערקויפערין אין שיק-געשעפט ביי י. שער, זשגאזסקא 4.

ראקאלען

וואוינונגען 3-צימערדיגע, ערשטער שטאק, זוניג, פריש רעמאנטירט צו פער-מיטען פאלודניאווא 28.

צו פערדינגען פערשידענע וואוי-נונגען מיט בעקוועמליכקייטען, מעסיגע פרייזען, גלובנא 62. צו ערפאהרען אויפן ארט ביי דוזעקאוויטש'ן:

פערשידענעס

א געהאנדע קריסטינע פּרוי וויל דערנעהרען א קליין קינד. דזשלנא 32, וו. 26.

פענסיאנאט „Hotel Kasyno"

זוניגע צימערן מיט ליגענד וואסער מיט פולער אויפענטהאלט פון 5—7 זל. טעגליך. שעהנע אומגעגענד, טעניס-שפיל. גענויערע אינפארמאציעס אין לאדז, טעל. 206-90

צו פערקויפען א פע-דע קראפּס-מאשין אין גוטען צושטאנד, אויך א שפּול=מאשין. צו ווענדען זיך גדאנסקא נאס 45 וו. 12.

א שותף צו א פולקאם איינגעפירט געשעפט מיט 2 טויזענד זל. ווערט גע-זוכט. אפערטען אונטער „גערעכטע פרנסה" אין אדמיני.

סוחרים, פאבריקאנטען און אגענ-טשטעלטע! בוכהאלטער בילאנסיסט פיהרט האנדעלס-ביכער לויט די שטייער-געזעצען, נעמט אן נאך איניגע פירמעס. לערנט אויס בוכהאלטעריע פאר 25 זל. מאשין-שרייבען קורס 10 זל. אינפארמאציעס אין ביורא צעגעלניאנא 25.

צו די ה"ה גנבים. זייט זוי גוט, מען האט מיר ארויסגענומען אויף פיעטריקא ווער גאס א גאלדען האנד-זייגערל בעט איך זיך מיט מיר צו פערשטענדיגען טעלעפאניש 36=125 אדער ווישליצקי, שענקעוויטשא 9, דיסקרעציע געזיכערט.

Zaginiony został kwit kaucyjny z Elektrowni Łódzkiej na imię Majera Nirenberga, Limanowskiego 6 na Zł. 15.—

לעכער און געוואלדריסען אין דאמען-און אין הערן-גארדעראבען ווערען קינסט-ליך פערשטאפט, נישט צו דערקענען, צו זעהר ביליגע פרייזען. נאד-לודקא 12, אין נייעם הויז, אין דער קונסט-שטאפערי

רעוואלוציע !!! דער רענאמירטער פריזיער-אנשטאלט י. יאקובאוויטש, פיעט-ריקאווער 60 האט בעשלאסען אויפ'ן זומער-סעזאן צו פערקלענערן די פרייזען. ראזירען 20 גר., שערען 40 גר., דעם קאפ וואשען 30 גר., עלעקטרישער מאסאזש 20 גר., ערשטקלאסיגער מאניקור 70 גר. איילט אלע מאסענווייז צו יאקובאוויטש'ן

ווינכטיג פאר דאמען נאר 2 זל. ווערען פאר איבערגע-מאכט די עלטעסטע היטען
אויף גאנץ ניי און אויך נייע היטען צו געדענקט די אדרעס 3.50

Modystka „TOLA"
23 Żawadzka 23

יעדער פיינשמעקער טרינקט
„Lukullus" Cacao Hollanda
ווייל דאס איז גוט און ביליג
מיר עמפעהלען שטענדיג אונזערע פרישע
קאנפיטורן, באמבאניערן וואפלעס א.ז.וו.
ביליגע קוועלע פאר ווידער-פערקויפער.—
„LUKULLUS"
פאבריק פון צוקערווארג, שאקאלאד, קאקאא אין בירנאשטש
פיליע: לאדז, פיעטריקאווער 89, טעל. 207-95.

DR.
Stanisław GAWINSKI
położnictwo i choroby kobiece
Bałucki Rynek 3
Tel. 148-80
przyjmuje od 4—7.

אהז אבטרעט-געלד

אבצוגעבען אן ערשטקלאסיג געוועלב פון זאפארט אויף נאד-לודקא 1. גלייכ-צייטיג אבצוגעבען א צימער מיט א קיך מיט ערשטקלאסיגע איינריכטונג, ניי רע-מאנטירט אויף נאוואמיעסקא 21, 2-טער איינגאנג, לינקס. צו ערפאהרען לימא-נאווסקא 13, ביים ווירט. 2975

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.